

Dharmalactus

COLLEGE MAGAZINE

**SHRI DHARMASTHALA
MANJUNATHESHWARA
LAW COLLEGE
MANGALORE**

1991-1992

EDITORIAL

I am very happy to place before you the College Magazine. The College completes 18 years of its existence. It is better always to take a genuine interest in work on hand. Think imaginatively to improve or innovate something worth working for. The more you study, learn, think and work, the greater will be the changes to develop self-confidence and secure success.

The confidence that you may need should come from within yourself. Once you realise this, your condition will change for the better and you will possess several assets that will help you to score over others. If you have the belief that you can do a certain thing, you will surely acquire the capacity to do it and succeed in your efforts to finish the job. Remember, Rome was not built in a day.

As a professional College we are trying our level best to develop self confidence in our students. It is lack of self-confidence which make people suffer from inferiority complex, which in turn contributes to their shyness, loneliness over-sensitiveness fear and so on. The magazine helps to know through its articles and pictures our achievements and aspirations, our hopes and anxieties.

Prof. N.J. KADAMBA

WE SALUTE HIM

LATE SRI D. RATHNAVARMA HEGGADE

Founder, Sri Dharmasthala Manjunatheshwara
Education Trust (Regd.) UJIRE.

Fountain of inspiration, Guidance and Assistance

SHRI D. VEERENDRA HEGGADE

President Shri Dharmasthala Manjunatheshwara Educational Trust, Ujire.

PRINCIPAL

Prof. N.J. KADAMBA

COLLEGE DAY REPORT

Distinguished President Sri M.P. Pai. Rtd., Principal, K.M.C. Ladies and Gentlemen -

After a week long celebration of the College festival, this evenings function is the culmination of our joy and festivity at which we would like to present to you dear parents, friends, well-wishers and benefactors, what this College of Law has striven to do throughout the year and during the past week, to present back to you to our community, teachers of calibre, competence and commitment in the presence of our guest Dr. M.P. Pai.

Our students community consists of young ladies not only from Karnataka, but also from the neighbouring states.

I am glad to place before you a brief report of our College and its performance by looking back at the past years of the College, and recalling the pleasant memories of its achievements. Shree Dharmasthala Manjunatheshwara College of Law, with the blessings of Lord Manjunatheshwara has within a

short span of 16 years is able to carve out a special identity of its own. This has been possible on account of pioneering spirit of Sri D. Veerendra Heggade, who was the brain behind this institution and also on account of special care taken by the management in fostering the College, dedication and scholarship of the members of the staff and the devotion and discipline of the students. Hence, I have an immense pleasure to place a birds eye view of the landmarks of achievements of the College of the year 1991-92.

The Law College was established in 1974 under the Management of Shri Dharmasthala Manjunatheshwara Educational Society, (Regd.), Ujire. Sri D. Veerendra Heggade with prolific and magnetic personality is sponsoring many Colleges and Law College at Mangalore is one among them. During all these years Law College has earned a great reputation as one of the progressive Colleges, affiliated to Mangalore University.

STAFF MEMBERS

FACULTY

1. Prof. N.J. Kadamba	...	Professor-Cum-Principal
2. Sri A. Rajendra Shetty	...	Reader
3. Sri B.K. Ravindra	...	Reader
4. Sri P.D. Sebastian	...	Lecturer
5. Sri M. Udaya Kumar	...	*
6. Smt. Vinoda Rai	...	*
7. Miss Shashikala	...	*
8. Smt. Ashalatha	...	*
9. Smt. Susamma Thomas	...	*

	...	Part-time Lecturer
10. Sri Rajarama Samitha	...	.
11. Sri M. Mahabala Bhat	...	.
12. Sri J. Puthabba	...	.
13. Sri B. Rama Adyanthaya	...	.
14. Sri P.F. Rodrigues	...	.
15. Sri K.P. Vasudeva Rao	...	.
16. Sri Dayananda	...	.
17. Sri Chandrashekara Holla	...	.
18. Sri Jayarama Padakannaya	...	.
19. Sri Vishnu Bhat	...	.
20. Miss. Elizabeth J. Pereira	...	.
21. Sri M.C. Sanjeeva	...	.
22. Sri Mohammed Ali, U.	...	.
23. Sri Premnath	...	.
24. Sri V.T.S. Jayabal	...	.
25. Sri Sunder Rajan	...	.
26. Sri Gopalan Nair, K.	...	.
27. Sri P.M.J. Bhandary	...	.
28. Sri Mahaveer Jain	...	.
29. Sri Narayan Bhat	...	.
30. Sri Mahabala Shetty, K.	...	.
31. Sri Udayanarayan Khandige	...	.

Mr. Saduddin Salihi, Advocate and Part-time Lecturer has left the service during October 1991 and College places on record his valuable service. In his place Mr. U.N. Khandige, Advocate has been appointed.

NON-TEACHING STAFF:

1. Sri P. Krishnadas	...	Office Manager
2. Sri Siddartha Ajri	...	Superintendent
3. Sri K. Chandrasaha	...	First Division Asst.
4. Sri V. Vinod Kumar	...	Second Division Asst.
5. Sri Suchethana	...	Attender
6. Sri Koosappa	...	Attender

LIBRARIAN:

1. Sri Raghuvveera Mudya

STUDENTS STRENGTH :

3 YEARS COURSE		BOYS	GIRLS	TOTAL
I LL.B.	...	121	38	159
II LL.B.	...	113	38	151
III LL.B.	...	103	23	126
TOTAL:		337	99	436

5 YEARS COURSE

I Year LL.B.	...	89	51	140
II Year LL.B.	...	77	38	115
III Year LL.B.	...	67	63	130
IV Year LL.B.	...	60	45	105
V Year LL.B.	...	58	43	101
TOTAL:		351	240	591

TOTAL STRENGTH OF THE COLLEGE : 688 339 1027

RESULTS:

Coming to results, the College records with much appreciation the good results secured in the Annual Examinations conducted by the Mangalore University. We heartily congratulate them. I am immensely pleased to record the names of the following students who have secured Ranks in April 1991 Examination -

FINAL YEAR LL.B. (5 YEARS COURSE):

1. Miss Anitha Kini ... I Rank

B.A. (LAW) 5 YEARS COURSE :

1. Mr. Padma Prasad ... I Rank

RESULTS OF 3 YEARS COURSE

	No. of Appeared	No. of Passed	Percentage
III LL.B. ...	70	38	54
II LL.B. ...	54	11	20
I LL.B. ...	80	12	15

RESULTS OF 5 YEARS COURSE :

V Year LL.B. ...	77	63	82
IV Year LL.B. ...	83	32	39
III Year LL.B. ...	81	32	40
II Year LL.B. ...	95	49	52
I Year LL.B. ...	111	47	42

STUDENTS STRENGTH :**3 YEARS COURSE**

		BOYS	GIRLS	TOTAL
I LL.B.	...	121	38	159
II LL.B.	...	113	38	151
III LL.B.	...	103	23	126
	TOTAL:	337	99	436

5 YEARS COURSE

I Year LL.B.	...	89	51	140
II Year LL.B.	...	77	38	115
III Year LL.B.	...	67	63	130
IV Year LL.B.	...	60	45	105
V Year LL.B.	...	58	43	101
	TOTAL:	351	240	591

TOTAL STRENGTH OF THE COLLEGE :

688	339	1027
-----	-----	------

RESULTS:

Coming to results, the College records with much appreciation the good results secured in the Annual Examinations conducted by the Mangalore University. We heartily congratulate them. I am immensely pleased to record the names of the following students who have secured Ranks in April 1991 Examination -

FINAL YEAR LL.B. (5 YEARS COURSE):

I. Miss Anitha Kini ... I Rank

B.A. (LAW) 5 YEARS COURSE :

I. Mr. Padma Prasad ... I Rank

RESULTS OF 3 YEARS COURSE

		No. of Appeared	No. of Passed	Percentage
III LL.B.	...	70	38	54
II LL.B.	...	54	11	20
I LL.B.	...	80	12	15

RESULTS OF 5 YEARS COURSE :

V Year LL.B.	...	77	63	82
IV Year LL.B.	...	83	32	39
III Year LL.B.	...	81	32	40
II Year LL.B.	...	95	49	52
I Year LL.B.	...	111	47	42

ACADEMIC PRIZES:

Sri K.P. Vasudeva Rao, Advocate and Part-time Lecturer in Law of our College has instituted three prizes worth of Rs. 500/- each to students who have secured highest marks in the Transfer of Property and Easements Act in the Mangalore University Law Examinations held in the month of April/May 1991, in memory of his senior Late Sri Haradi Ramanath Pai, Advocate.

Sri Jayaram Padakannaya, Advocate and Part-time Lecturer in Law of our College has instituted cash prize for students who have secured high marks in the Criminal Procedure Code of Mangalore University Law Examination held in the month of April/May 1991.

COLLEGE LIBRARY :

The College Library has 11,334 Volumes of books housed in a spacious, well-ventilated building. The College has so far invested Rs. 5,38,810/- for the purchase of Law books and particularly in the year 1991-92 we have invested Rs. 65,000/- for the purchase of Law books and Journals both Indian and Foreign. At present, we are subscribing to 18 Law Journals and also other dailies and weeklies of current affairs.

SPORTS AND GAMES :

Students have been provided all the opportunities and facilities to participate in the sports and games. This year, our college Volley Ball Team (Men) and Shuttle (Women) have stood First in the Inter-Collegiate University Tournaments conducted by other organization and Colleges.

I am also happy to place before you that following students have been selected to represent the Mangalore University in the Inter University Tournaments.

FOOT BALL :

- 1) Umesh ... III LL.B.
- 2) Giridhar Kamath ... III Year LL.B.

CRICKET :

- 1) Kishan Shetty ... III Year LL.B.

Mr. Kishan Shetty was the captain of the Mangalore University Cricket Team. He was also selected to represent the South Zonal University Team.

VOLLEY BALL :

- 1) Sunil Raj, K.P. ... III LL.B.
- 2) Sunil Hegde ... I Year LL.B.

SHUTTLE BATMINTON (WOMEN) :

- 1) Vidya Rao ... II LL.B.
- 2) Rashmi Shetty ... I Year LL.B.
- 3) Latha, K. ... I Year LL.B.

LITERARY AND FINE ARTS :

I am proud to state before you that the students of our Law College organised Yakshotsava - 91, an Inter-Collegiate Yakshagana Competition in order to present before the public, rich cultural heritage of the Coastal Karnataka. In this connection the students have brought out the Yaksha-Vaibhava Sovenier '91'. This Competition has earned rich laurels from the public. Our students have actively participated and competed in debate, variety and music competitions, conducted by different organisations and have won prizes.

FIVE YEARS LAW COURSE :

I am immensely pleased to place before you the best academic performance of the 5 year Law students. We in accordance with the direction of the Bar Council of India, have implemented the 5 year Law Course from the year 1984-85. By now, already three batches of the 5 year Law course have passed out of the College. Most of the students have scored very high marks bringing a very good name to the institution. We are receiving very good response for the 5 year law course and the students' actively participating in both curricular and co-curricular activities. Two students of 5 year law course that is Udayaprakash of 5th Year LL.B. and Padmaprasad of 4th Year LL.B. will be participating in the All India Moot Court Competition to be held at Trivandrum from 29th January to 2nd February. Two more students, that is Sathish, B.K. and Deepak Kamath of Fourth Year LL.B. will be competing in the All India Moot Competition, to be held at Ernakulam organised by Government Law College, Eranakulam. Both the troops, are guided by Sri B.K. Ravindra, Reader in Law. The students of V Year law are given intensive practical training to inculcate the qualities, required by lawyers.

The students of Law are exposed to the practical field, by making them to attend the courts and observe the proceedings, attend daily the chambers of their respective Advocates. The students, are also made to visit, jails Police Station, and Factories, to know and to

understand the rules and regulations operating and the conditions prevailing.

SEMINARS AND LEGAL AID CAMPS :

We strongly believe, that conducting of Seminars are integral part of any academic activity. In particulars seminars and discussions are very important for moulding and shaping the career of Law students. Hence, keeping this object in view, we have conducted, 102 Seminars on various topics of law. Besides this, a Legal dialogue forum has been formed for arranging lecture's by experts in the field under the guidance of Sri A. Rajendra Shetty, and Sri B.K. Ravindra. Sri Bhaskar Rao, a noted academician and a writer addressed the students.

The students of the 5th Year LL.B. as a part of their curriculum have conducted a legal aid camp at Ullal. A thorough survey by the students was conducted for a week at Ullal and 600 cases were listed. Out of this 500 approached the Legal aid Camp to seek advice. Most of them were Revenue matters which were heard and disposed of by Sri Subbaiah, Tahsildar of Mangalore. 15 cases were referred to legal aid boards. Civil and Criminal Cases were heard and the advocates and other faculty members gave advice to the clients. The camp was inaugurated by the District and Sessions Judge, Sri Mallikarjuna and Sri B.M. Idinabba, M.L.A. presided over the function. Sri V.P.F. Pais, President, Rotary Mid Town, Asha Nayak, Secretary to Rotary Mid-Town and Smt. Madhu Shalini, were the

Chief Guests. Besides, follow-up action was also taken in order to see that the seekers of legal aid are benefited. The valedictory function was presided over by Sri Ibrahim, the President of the Bar Council, Mangalore and Sri Rasheed, Mandal Pradhan, was the Chief Guest.

MOCK TRIALS AND MOOT COURTS :

The students of law will be in a position to develop art of Advocacy by actively involving in Mock Trials moot courts. So far, we have conducted 6 Mock trials in addition to, 98 Moot Courts for the final year students of the five year LL.B. Apart from the fifth year, the students of the Fourth Year LL.B. were also involved in the Moot Court and so far, 98 Moot Courts have been conducted for them. The mock trials were directed and supervised by Sri Jayaram Padakannaya and Sri Vishnu Bhat, Advocates and Part Time Lecturers. I am happy to mention on this occasion that Sri Balakrishna Shenoy, Advocate and Part-Time Lecturer of V.B. Law College, Udupi, who presided over one of the Mock Trials was immensely pleased with the performance of the students. On this occasion, I am proud to inform that Sri P.B.R. Shenoy, Advocate and Part Time Lecturer in Law, V.B. Law College, Udupi, being pleased with the performance of the students donated cash prize to students who score highest marks in Drafting, Pleading and Conveyancing in Mangalore University Law Examination to be held in the month of April/May 1992.

To this august gathering I have the honour to mention that S.D.M. Law Col-

lege has taken up the project work named Agrarian women and her Economic Rights assigned by National Law School of India University. Only 8 Law College including one from Ceylon and Nepal came forward to take up this venture, which is on an All India basis competition. The project is headed by Miss. Shashikala and Deveraj, K. Lecturer, ably assisted by a group of dedicated students, they are Sathish, B.K., IV Year LL.B., Sujyothi and Rajeevi from V year LL.B. Vittal Bhat, Prabha Bhat, Vaishali Balla, IV Year LL.B., A.S. Puttige & Rajesh Dange. The project report has already been submitted on time to National Law School of India University and we are waiting for the results and experts opinion on it.

N.S.S.

N.S.S. plays a major role in developing the personality of students N.S.S. not only inculcates service mindedness but also helps to develop leadership qualities. During the year, 155 students are enrolled as N.S.S Volunteers. The College N.S.S. Unit is working under the guidance of Sri B.K. Ravindra, N.S.S officer. The N.S.S Units had its inception in the year 1987-88 and from that year till now the N.S.S Unit has brought a very good name to the Institution. I am immensely pleased to report that Sri Kehsava of IV Year LL.B. was selected for the National Integration Camp held at Ravishankar University, Maharashtra.

Apart from this, N.S.S. Unit of S.D.M. Law College has adopted Chilimbi park of Mangalore Corporation for improvement. Till now 6 Camps have

been held and the Garden has been beautified. The N.S.S Unit also conducted the Art of living course by Sri Michael Fishmen and Wagner, the disciples of Pandith Ravishankar. 43 students were benefited by this course which was held for four days in our College.

Besides, the N.S.S Unit of our College recently conducted Blood Donation Programme, wherein 50 students have donated blood. Group identification of 46 students was done by Dr. J.D. Ravindra Blood Bank Officer and his team of K.M.C. I congratulate all those students for their benevolent attitude and service mindedness. N.S.S. Volunteers have conducted two camps at Sunkadakatte (Bajpe) to pave a road of 400 meters for the villagers which is totally a backward area. The service of the volunteers was highly appreciated by the villagers.

FIRST LAW CONFERENCE :

I have the honour to place before you that the students of S.D.M. Law College for the First time in the history of Mangalore University organised the Mangalore University Law Students' Conference. The students from four different Law Colleges of Mangalore University actively responded to the invitation and participated with all enthusiasm. Papers on Five different topics of Law was submitted. The conference was inaugurated by Justice Rajendra Babu of Karnataka High Court, Bangalore and Sri Sadashiva Rao, Registrar Evaluation of Mangalore University presided over the function. Sri Prof. H.K. Nagaraj, Department of Post

Graduate Studies in Law acted as a moderator of the conference. The valedictory address was delivered by Honourable Sri Blasius M.D'Souza, Minister for Law and was presided over by Sri Vijaya Kumar, President of South Kanara District Bar Council Association. 300 delegates participated in the conference and three advocates Sri Madhava Rao, Sri M.V. Shankar Bhat and Sri Sudhakar Pai addressed the students.

S.D.M. Law College with the assistance of Bharathiya Vidhya Bhavan arranged a Bharatanatyam by Smt. Chitra Vishweshwaran to inculcate the rich culture of India for the benefit of the student community.

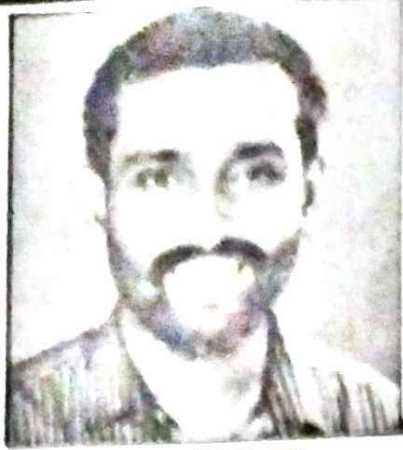
CONCLUSION :

Ladies and Gentlemen, by assuring you that we do not wish in any way to be complasant while we claim credit for our success, we also willingly accept the blame for failure if any.

I should like to record my appriciation of services rendered by the founders, members of the teaching and non-teaching staff, the past and the present students, their parents and the public.

Ladies and gentlemen, before I thank all the members, I wish to state that all the success was mainly due to the blessings of Lord Manjunatheshwara and the continuous inspiration of our president Sri D. Veerendra Heggade and distinctive support of the students and the staff members of the College. In himillity, we look for the inspiration, strength and clear vision from our well wishers, benefactors and almighty.

Natraj K.M.
President

Padma Prasad Hedge
Secretary

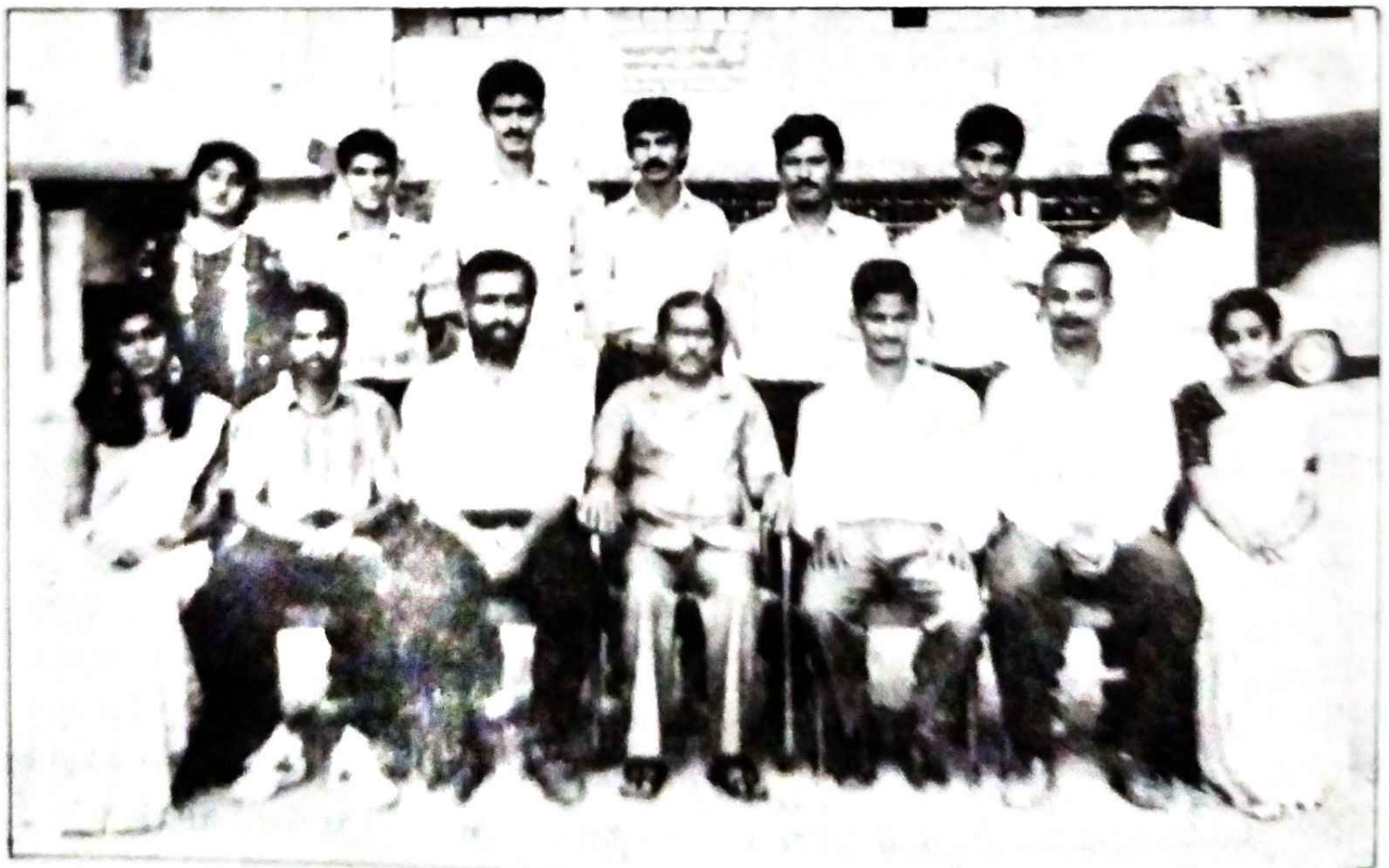

Geetha Lobo
Joint Secretary

Rajesh Hedge
Joint Secretary

Student Council - 1991 - 92

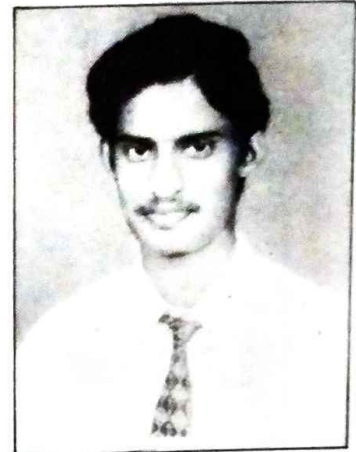
**Students who made the SDMLC flag to fly high in
University Exams & Sports.**

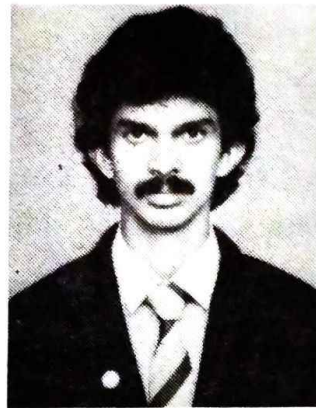
Anitha Kini
I Rank, V LL.B

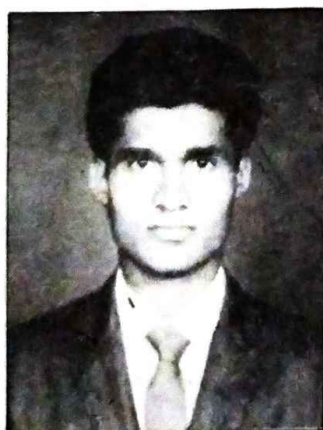
Adrina Colaco
II Rank, III LL.B (5 Years)

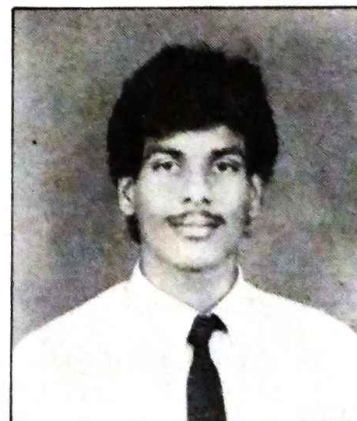
Padma Prasad Hegde
I Rank, III LL.B (5 Years)

SUNIL RAJ K.P.
Represented Mangalore University
in Volley Ball as Captain

Kishan Shetty
Represented Mangalore University Cricket as a captain &
represented South India for vizzy Trophy.

Umesh
Represented Mangalore
University -Foot Ball

Students Council Inauguration

Sri Monohar Prasad, Inauguration of the Student's Council.

Shri K. Rama Bhat, who presided over the function of Student Council.

REPORT OF THE STUDENTS' COUNCIL 1991-92

Esteemed president of the function Dr. M.P.Pai, beloved Principal, Respected Lecturers and members of the Staff, and dear friends

I am proud to place before you the report of students' council of the year 1991-92. The Students' Council comprises of the best elements in the College and we have succeeded in organising constructive programmes and in representing the students community more effectively as will be clear to you from the Report.

The following were the students entrusted by the conscious electorate of the college to run the Students' Council-

President - Mr. Nataraja, K.M., V Year LL.B. 'A'

Secretary - Mr. Padma Prasad Hegde, IV Year LL.B. 'A'

Joint Secretary - Miss Geetha Jeniffer Lobo, IV Year LL.B. 'B'

Class Representatives :

I Year 'A'	: Subbayya
I Year 'B'	: Vinod
II Year 'A'	: Subhash
II Year 'B'	: Prashanth Prabhu
III Year 'A'	: Miss. Tripti Raj
III Year 'B'	: Vasudeva Kamath
IV Year 'A'	: K. Krishnamurthy
IV Year 'A'	: Muzaffar
V Year 'A'	: Surendran
V Year 'B'	: Ippu, K.G.

Three Years Course :

I Year 'A'	: Jagadish Shetty
I Year 'B'	: Ganesh Suvarna
II Year 'A'	: Dinesh
II Year 'B'	: Ganesh Attavar
III Year 'B'	: Ganesh Hegde
III Year 'B'	: Krishna Rai

Secretaries to various Associations :

A. FINE ARTS :

1. K. Krishnamurthy, IV Year LL.B. 'A'

2. Dinesh, II Year LL.B. (3 Year)
3. Jagadish Shetty, I Year LL.B. (3 Years)

B. LITERARY :

1. Surendran, V Year LL.B. 'A'
2. Prashanth Prabhu, II Year LL.B. (5 Years)
3. Subbayya, I Year LL.B. 'A' (5 Years)

C. SPORTS :

1. Ippu, K.C. V Year LL.B. 'B'
2. Sunil Raj, III Year LL.B. (3 Years)

The Students' Council was inaugurated on 9th August '91 by Sri K. Ram Bhat (President, CAMPCO) and Sri Manohar Prasad (Chief News Reporter 'Udayavani') delivered the Key address.

However, we could'nt wait for the formal inauguration to start our activities. For, even when the classes were just commenced, the Mangalore University passed a draconian legislation where by it logarithmically enhanced the rates of revaluation etc. By our quick and symbolic but peaceful protest, the University retraced its step. Thousands of students all over the University were benefitted. Certainly, they thanked the students of S.D.M Law College.

'Yakshotsava - 91' - a University level Yakshagana competition for College students was conducted with much pomp and show between 20th and 22nd of September '91. The competition was inaugurated by Shri Sheni Gopal Krishna, Shri Anantha Ram Rao presided over the function; Shri Sheni released the souvenier 'Yakshavaibhava' containing the reminiscences of 'Yakshotsava - 90' and edited by Shri Jinesh, H. a student of Fourth Year LL.B. More than twelve teams participated in the competitions. Dr. Mohan Alva presided over the valedictory function. Sri Dhananjaya Kumar, M.P., gave away the prizes.

Then stuck the idea of providing an

effective forum to the Law Students of Mangalore University to discuss the present system of legal education, (a) ventilate their grievances if any and (b) chalk out remedial action plan. This was materialised in the form "Mangalore University Law Students First Conference -92" held in the vicinets of our college on 12th January 1992. More than 300 delegate students and lecturers from all over the University actively participated in the conference. Several papers on topics of legal interest were presented by students and they were followed by discussion on the topic. Hon'ble Mr. Justics Rajendra Babu of the High Court of Karnataka inaugurated the conference. Sri K. Sadashiva Rao, Controller of Mangalore university presided over the Inaugural function, Sri Blasius D'Souza Ho'ble Minister for Law and order, Government of Karnataka was the Chief Guest in the valedictory function. Sri M.K. Vijay Kumar, President, District Bar Association was the Chair-Person.

I honestly term this academic year as the most successful year. Apart from these activities, we were able to solve many of the problems of the students community in the University level. Mangalore University All College Students' Association is represented by our President as the President, and myself as the Vice-President. We successfully introduced a constitution to the All College Association and made it accountable to the students.

The most signalling event and the significant achievement of our Students' Council is represented by a historic decision of Academic Council of Mangalore University. On 28th October it unanimously resolved to recognize B.A. (Law degree as a

qualification for higher studies in certain fields. We are happy that we were able to convince the law makers by peaceful persuasion.

Friends, if I can name these as successes, my sincere thanks must go to each and every student of this College. You have co-operated with us and whenever we erred. We are grateful to the genuine critics. But as regards the professional critics, silence is the answer to them and they must realise that we are not professional politicians.

We are ever grateful to the beloved Principal Prof. N. J. Kadamba who gives us noble guidance in every pace of our life in this College and persuades us to do the right things. We remain humbly obliged to the lecturers, especially the staff Advisors Prof. Rajendra Shetty and B.K. Ravindra.

We are previledged to have the blessings of Sri Veerendra Heggade. I respectfully bow down to him. We are hopeful about the future because we are under the holy spell of Lord Manjunatha.

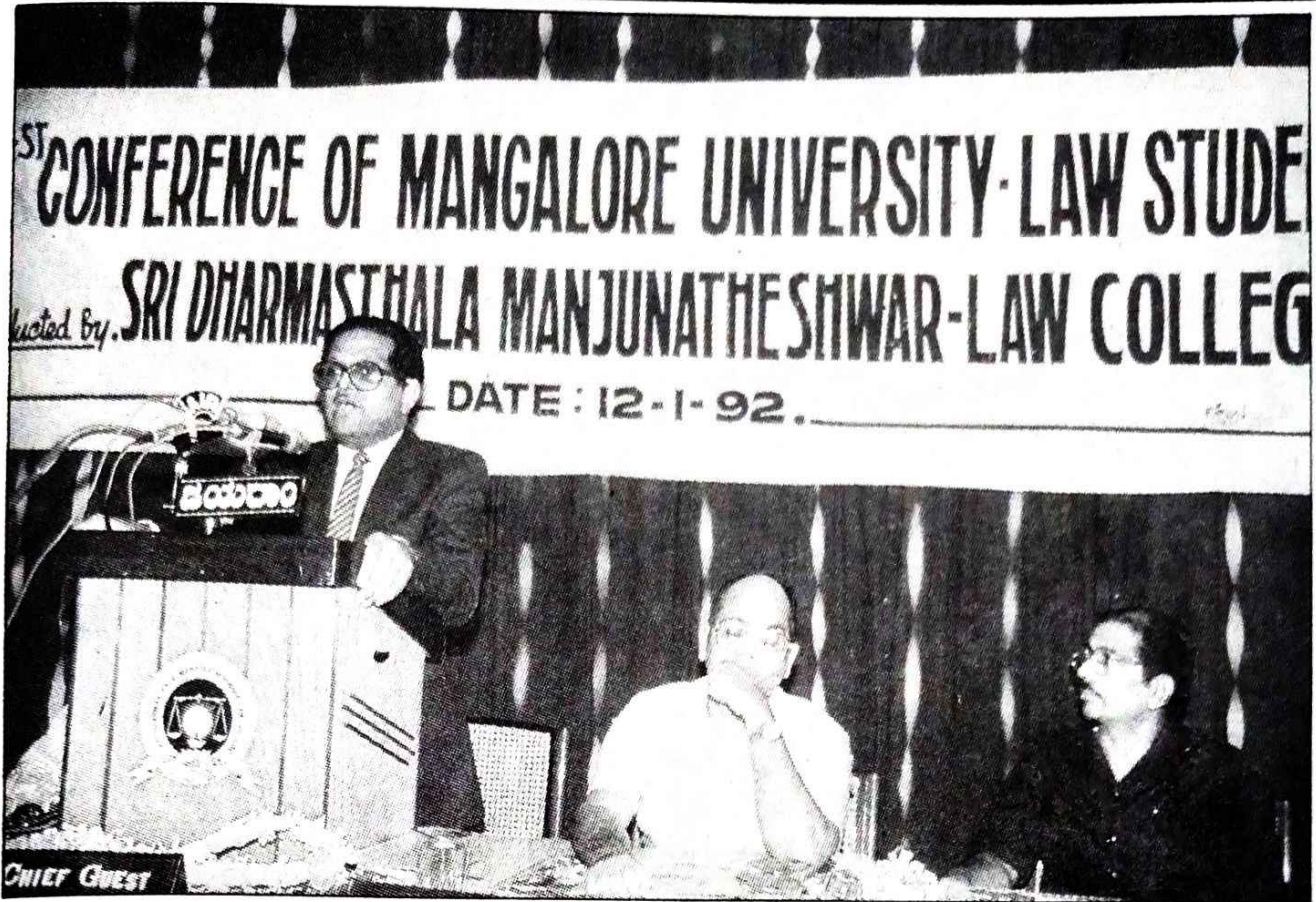
We are destined to work constructively and constitutionally. The Students' Council has resolved to introduce a written Constitution to its activities and I am happy to say that the constitution is almost in the final stage of its drafting. And to the happiness of many, next academic year not only begins with a written Constitution but with a well furnished canteen in the new building.

Today is the day of joy and recreation. Hoping that you will all enjoy it, I put an end to this report.

Presented by
Padma Prasad Hegde
IV Year LL.B. 'A'
Secretaty Students Council

I Law Conference Conducted by SDMLC

Justice Rajendra Babu, Chief Guest
Addressing the gathering of the First Law Conference

Prof. Nagaraj, University of Mysore -
Moderating a session during the First Law Conference.

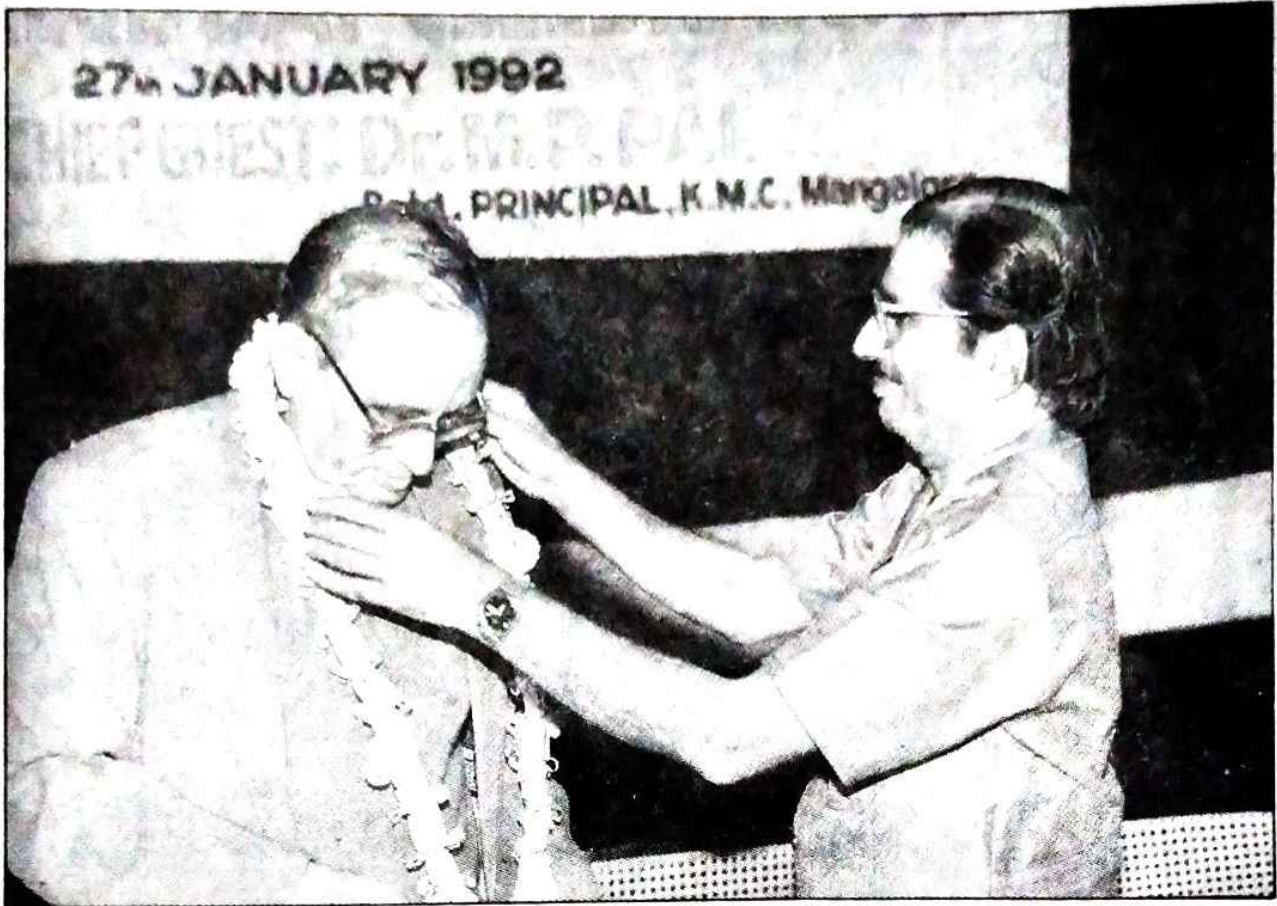
Shri P. Madhava Rao, Addressing the students in the First Law Conference with regard to the Law subjects and Syllabus.

Shri Blasius D'Souza, Honourable Minister for Law, Karnataka State, Addressing the audience in the valedictory function of First Law Conference.

College Day Celebration

Principal **Prof. N.J. Kadamba**,
Garlanding the chief guest, Dr. M.P. Pai on the College Day.

Prof. N.J. Kadamba, Principal of the College -
Reading the report on the College Day.

FOR APURE PARADISE !

*Never relief now! oh! Mother of India - Your
Wound of body be known; I burn !
That hands, legs, head an all you have
Is it taken as cancer? and suspect !!
I see all, your buring heart also, them
I ask you frankly, forgetting my stage;
Essence of your perfction in culture
Isn't it enough for immunity of soul?
It is not earnings; Mother ! A fine words can
Never destroy a Full Gaint now !!
Take a step to perform dangerous dance
It is the time for that stepes ; Mother !
Take Sword; Mother ! Dear Mother may fight
Eventhough enemies are your own blood !
Never we may convect our neighbours Mother
Enemies are only your own sons Mother !!*

V.S. Thankappan, I LL.B

YOU TOO?

Like everyone what you see ...
is my face adorned with laughter,
What even you can't see is ...
My heart that in silence weeps;
What you see like all do ...
is my eyes which always twinkel
when will you ever see ...
those tear's which his behind unseen;
everyone and you too are forever eager
to share my happiness,
But what about my sadness...
Which is Mine and Mine alone;

How can other and you too expect me.
to always be gay,
When my heart is full of sear's
of the wounds you all gave me;
who is the real me?
do it the one who always gets hurt
or the one who is forever laughing
I've lost myself
Yes! I've lost myself ina dream ..
where the world and you too
seem like a milage to me.

By Rekha Shetty

III Yr. LL.B

THE LIFE OF A WOMAN

Melita Karkada, III Yr. LL.B

It is said, 'The hand that rocks the cradle rules the world'. Sadly nobody cares a tad for this saying. Women suppression makes interesting reading and is a hot topic for speeches. But these very people hardly make any effort to liberate and help the women in their own houses. Sadly even the woman is an enemy of her own sex. We see living examples of suppressed women in our own families, all we do is sympathise (Some times not even that) and say that the life of a woman is full of thorns etc. etc. But no step is made in the direction of eliminating these thorns.

The law now recognises the independence of a woman. Formerly she was known because of either her father or her husband, now a woman is a complete individual by herself. An unmarried woman is still considered as a liability or a 'half' individual, only being someone's wife could make her 'whole'. Why then it is not so for a man? living in a Male dominated society, it is indeed difficult for a woman to bring out her potential.

Even before a female is born, her story of suppression begins, there are so many mothers who about female children when a boy is born there is celebration. But when a girl is born it is occasion of doom.

The girl child is treated very badly,

she has to make so many sacrifices for her brothers sake. 1991 was a year of the girl child. The UNESCO has taken up a massive campaign all over the world, for 'care for the girl child'. We see so many documentaries on T.V. regarding this.

Once a girl comes to marriagable age, she is married off quickly before she has a chance to really understand the intricacies of married life (I'm talking the 95% of Indian women who do not have a chance to education). In her husbands house she is burnt for dowry, or the drunk husband harasses her or the domineering mother-in-law problem. All through her life, i.e. miserable life she has to sloop low to the commands of others.

I'am sure by now the men have ridiculed all that I've said, but please go home and ask the women in your family as to how they really feel. Today a woman, i.e. a very small percentage is venturing in new areas. Let us give the woman a little more consideration and understanding, to help the upliftment of society. Independent, thinking, content wives also make great mothers. Let us give our children a chance to be brought up by such mothers. The woman does not ask for concessions just because she is a woman, but don't trample her spirit and individuality, let her bloom and grown.

THE ALL-INDIA COMMUNITY BASED LAW REFORM COMPETITION 1992

A team of eight students from S.D.M. Law College, Mangalore won the second prize of Rs. 5,000/- along with National Law School of India University team in the First All India Community Based Law Reform Competition for law students, with focus on the topic "Women Towards equal justice". The students had to take up a specific issue and a particular community of their choice, identify the problems, analyse the existing law and its implementations or lack of it, and devise suitable legislation for reform along with a strategy plan for its implementation.

THE PRIZE WINNING TEAM WITH THE PRINCIPAL AND THE STAFF

The S.D.M. College team had worked on Agricultural worker Women in Dakshina Kannada. The team had gathered data from Gurupur, Borimar, Parkala, Subas Nagar, Mattu, Kesarugudde, Puttige, Pedamale, Kollodi, Nettana and Kandadka based on random sampling with the aid of participation - observation method. The team in their report made a strong case for law reforms suggesting an exhaustive legislation to tackle the wage discrimination and sexual harassment at work along with the regularisation and security measures for Agricultural workers in general. The report contained strategies for follow-up in order to build up the self-image of the Women by infusing critical consciousness.

Members were Hazeline Sujyothi, Rajeevi G. Rao, Vaishali Ballal, Prabha Bhat, K.G. Abdul Salam Puttige, Sathish B.K., Rajesh Dange, and Vittala, M. Miss Shashikala the Lecturer in Law had guided the team. Principal Prof. N.J. Kadamba and the other Lecturers, Sri Devaraj, Lecturer in Business Management, Sociologist Dr. Willie R. Desilva, Sri Vasudeva Kamath and Miss Rita Noronha, Advocate Sri Krishna Rao had imparted valuable ideas to the team at various stages.

The judges for the competition Justice Sujatha Manohar of Bombay High Court, Social activist Nandita Raksar, Rama Devi the retired Law secretary, Justice Upendra Baxi of Delhi High Court.

"RIGHT AND WRONG"

"Hope" the only scope of life and -
"Dream" to drive the thoughts delight
Seek a hope and make it dream -
Might happened at a future, close

"Idle", while you feel not well, just
Allow the mind to go apart
Take a smoke of 'grass' or 'Peg'
To make its path so 'smooth' and 'Sweet'

What is "Right" and "Wrong" is "Fate"?
Just 'Life' is something great to 'Taste'

what and all we got is 'same' and
If 'one' loose, it reaches to the 'Next'

One has lost "to serve for me"
Yet, none has the right to say us "Own"
One 'rich' has made a 'poor' starve
Its his own way to survive, "Top"

'Fruits' are 'fresh' and 'ripe' to pick
who goes it with a word of - "sin"
It falls or fill one's belly full
The "looser" tries to make one "win".

R. Srinivas III LL.B

CHILDREN OF OUR NATION

*I saw as if in a trance
through a haze of mist
Hands, groping begging, pleading
How, I wondered, could a pair of hands
convey so much feeling?
What or who lies beyond those hands?
Alas, as I went further
I saw hands, more hands, every where
all begging, pleading
I ran all the way
to the wise old sage
who with his kindly eyes said,
child, they are all my children
children of my nation
who beg, when they can,
before, their hands are cut off
like the rest of them.*

Melita Karkada
III Yr. LL.B

DONT WORRY BE HAPPY

Have you heard the story of the happy centipede who hadn't a care in the world, till one day someone asked him with which leg he started out? Then his trouble began. He brooded and brooded till he died of starvation. If only he had stopped worrying and started moving he would still be alive.

Many of us are like that centipeds. We worry about trifles, we brood over petty insults. we are intimidated by unknown fears. One way to stop worrying is to follow the sound advice, "Never trouble, trouble, till trouble troubles you !

If we would jot down all fears and check on them later, we would say that 50% of them were unfounded, foolish or false, 40% were not as bad as we took them to be, and the remaining 10% could have been overcome if we had faced full of courage instead of full of fear.

So stop worrying and get going

Tripti Raj II Yr. LL.B

WOMAN

By Melita Karkada III Year LL.B

Woman, thy tale of woe
Thy sufferings and depression,
is there no remedy?
Thy story old, as old as eve
Is that where it all began?
a daughter, a wife, a mother,
are only these thy identity ?
Shackles of society bend they TIGHT
a showpiece, a slave
a doormat, a possession
a sexual object, nothing more
a domineering mother-in-law,
an oppressed daughter-in-law
How many faces do you have ?
so different, yet, just the same
a counterpart, an equal you are not,
a subordinate much lower
Is that all your status?
Don't you crave for freedom?
Aren't you fed up ?
How long, how long ?
Do you have the answer ?
RISE, women, thy slumber long...
wipe the sleep off thy eyes

AWAKE AND ALERT, show the world
A WOMAN is MAN and much more
Not that you are superior or
that man is superior
All are equals, so says law
Be an EQUAL; work for it
Show them - YOU CAN
Role - Models are available
Savitri, Sita, Draupaid
You are supposed to fit in
Laxmibai, Joan of Arc, Indira
admired and praised - only
Will you confine yourself
to wife, mother, Daughter OR
be an wqual partner?
Enough Stop your endurance NOW
Build a future, brilliant and dazzling
Venture into areas now forbidden
Pave the way for you and your like
Soon... others will follow
Build a dream, a reality
you can do it
for you are a WOMAN
and no less

IS LOVE WRONG

Nandappa Rai IV Yr. LL.B

I live in a flat four storey high yeaterday, I felt as if I saw some one die.

Above my home, there lived a young girl

Slim, beautiful and her hair so curl

She was in love with a handsome young man

He too loved her, as much as he can

Till one day when their parents saw them hand in hand

And they beat her, as if to get her love out with magic wand

She cried and cried and had her emotions obsied,

To me it was a puzzle for I wondered .... wondered

Is to love wrong

Is to be loved wrong

Is love wrong

BURIED OR BURNT

By Florence Indira III Year LL.B

(Our love for life does not end with death
we have the ecret fear of being forgotten
nobody wants to be a prey to 'Forget Fulness')
My mind has been troubled so many times by this question,
After my death what I prefer - to be burnt or to be burried ?
To be burnt is to be forgotten
The ashes thrown in a river and kicked like something rotten
Nothing to be left of the body you had cared for so much
Nothing but being remembered with a wonderful hush
I don't want a Tajmahal built by some one
It is too big and mighty for only who is none
I'd prefer a small tomb built under a tree
And pretty flowers around it growing free,
A small stream flowing by
And children playing happily where I lie
In spring the grave should be covered with leaves
And two loving hands should come and make it neat
A near and dear should occasionally drop a sad tear
A little child should say, let's wish I the tomb's lucky, Do you hear?
This is what I prefer and may be so do you,
Or may be you havent thought of it before it is due
Though the thought of death is frightening and grave
But Idea of a losy grave makes me brave.

DOWN IN THE DUMPS, UP IN THE AIR

Florende Indira III Yr. LL.B

*It was bright and sunny morn,
As I walked through the bush field of corn
In front of me, gored to death, was a cow
A sight I could'nt bear or could I but how?
Oh God, is this your deed?
of this in religious books, we never read
There are many instances
of such heart breaking circumstances
Why do flowers bloom for a day?
Just to wither and fall away ?
Why do you create life ?
It is only to be taken away by the
thrust of a knife ?
But there can be no 'Why'
God' will they say hath no why
You can ask away
You'll never be answered anytime, anyday
Your doubts are never really lull
But as time goes on your thoughts get dull
But life is this all ?*

*No, not at all
The sky is still so blue
I have so many nice things to do
First, I must through the field race
For among the stalks discern the face
of my gay and jolly chum
No, not any more an I glum,
The thought of the dead cow is out of
my mind
No, this is not unkind
This is just the human mind
Life is too short
For gloomy thoughts of this sort
Oh Heigh - ho and holly
This life is so jolly
So with a hiegh - Ho and holly
Life ? you are so jolly ?
I can always say
And everday will be my day.*

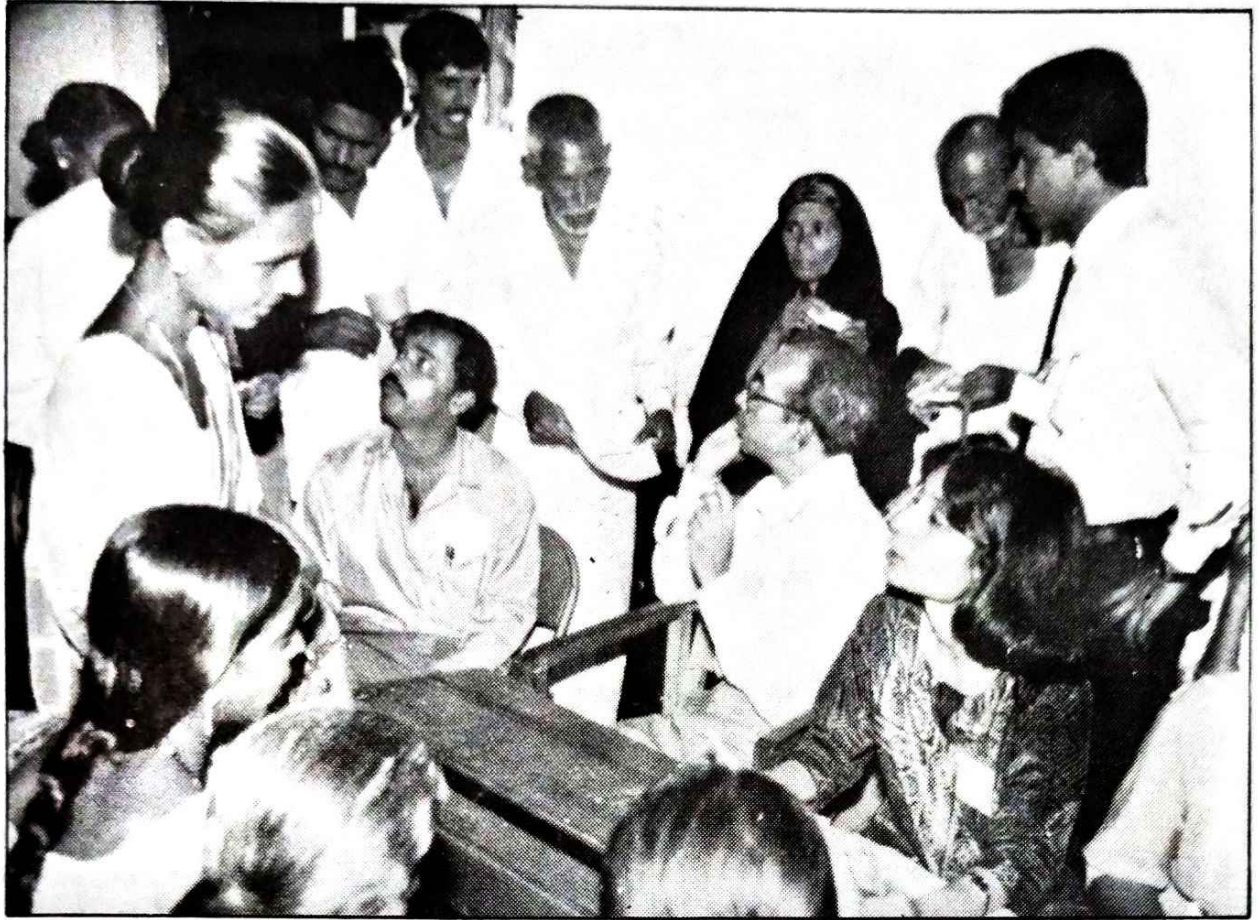

Legal Aid Camp at Ullal

Legal Aid Camp at Ullal

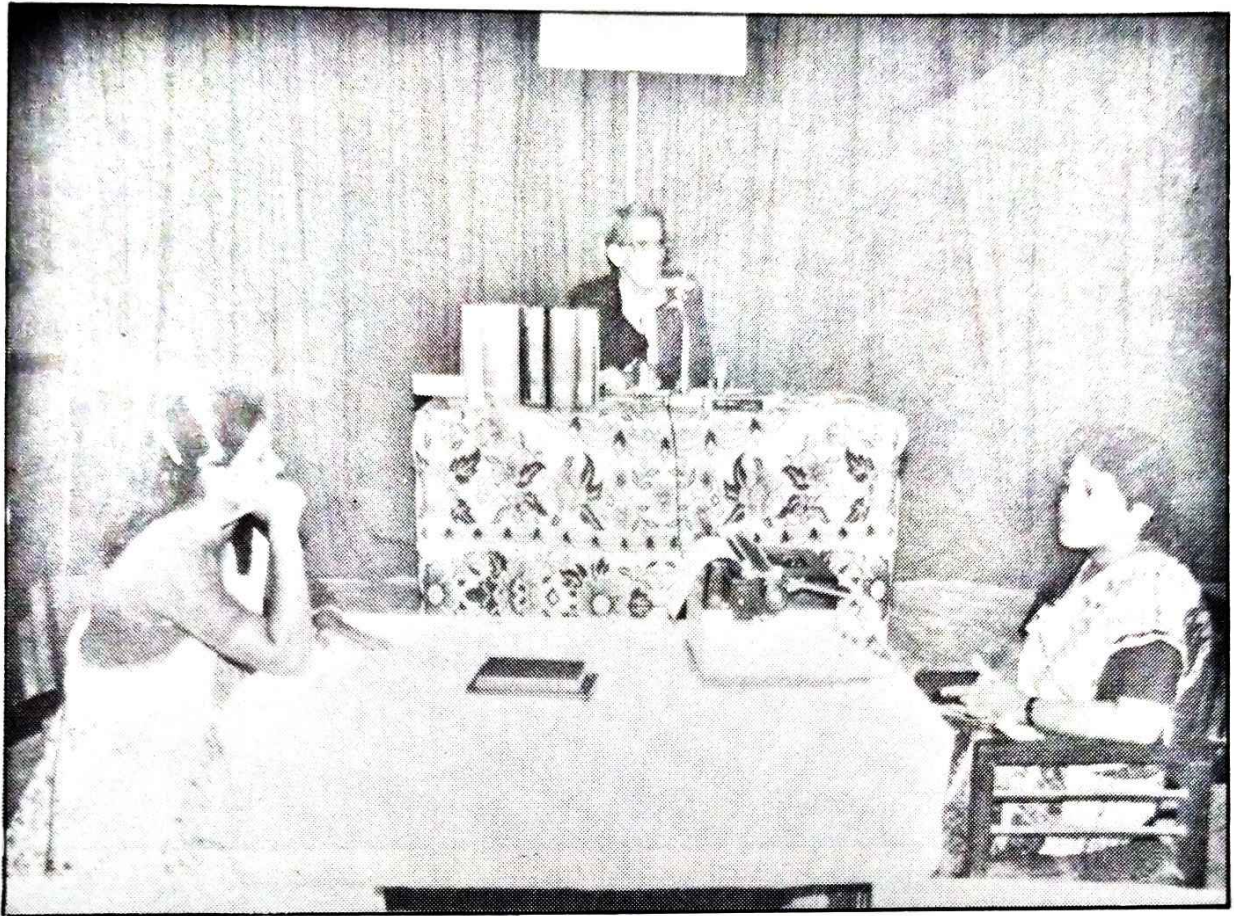
Legal Aid Camp at Ullal

Shri Iddinabba, MLA, Addressing the gathering on Valedictory function of the Legal Aid Camp held at Ullal

Students of V Year LL.B on Moot Court

Students of V Year LL.B on Mock Trial

ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕಲೆ ಯಕ್ಷಗಾನ. ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಾರದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿದೆ. ನೃತ್ಯ, ಅಭಿನಯ, ಮಾತುಗಳ ಸಮ್ಮಿಲನದೊಂದಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಮನಸೆಳೆಯುವ ಯಕ್ಷಗಾನವು ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇತರ ರಂಗಕಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ಹೋಲಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ. ರಂಗನಾಟಕ, ಚಲನಚಿತ್ರ ಮತ್ತಿತರ ಯಾವುದೇ ರಂಗ ಕಲೆಗಳಾಗಲೀ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಕಲಾವಿದರು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರತಿಭೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದ ಹಾಗಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ 'ರಿಹರ್ಸಲ್' ಇಲ್ಲದೆ ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದಲೇ ರಂಜಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಳೆಯ ತಲೆಮಾರುಗಳ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದರ ವಿಚಾರ ಹಳಬರ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ಕೇಳುವಾಗ ಮೈ ನವಿರೇಳುತ್ತದೆ. ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ದುಡಿದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕೃತ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಯುಗ ಪ್ರವರ್ತಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದಿ। ಕುರಿಯ ವಿಠಲ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ದಿ। ಕದ್ರಿ ವಿಷ್ಣು, ದಿ। ಅಳಕೆ ರಾಮಯ್ಯ ರೈ, ಮುಂತಾದವರು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಕೃತ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಗೋವಿಂದ ಭಟ್. ಶ್ರೀ ಪುತ್ತೂರು ನಾರಾಯಣ ಹೆಗ್ಡೆ, ಶ್ರೀ ಕೋಳೂರು ರಾಮ ಚಂದ್ರ ರಾವ್, ಶ್ರೀ ಬಣ್ಣದ ಮಹಾಲಿಂಗ, ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಅಂಬು, ಶ್ರೀ ಮಿಜಾರು ಅಣ್ಣಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಅರುವ ಕೊರಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ಮತ್ತಿತರ ಮಹಾನ್ ಕಲಾವಿದರು ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಕಲಾವಿದರ ನೃತ್ಯ, ಅಭಿನಯ ಹಾವ-ಭಾವಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಪಾತ್ರಗಳ ಭಂಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವೀಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿಟ್ಟರೆ ಅದೊಂದು 'ಅದ್ಭುತ'ವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಶ್ರೀ ಶೇಣಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್, ಶ್ರೀ ಮಲ್ಕೆ ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ ಸಾಮಗ, ಶ್ರೀ ರಾಮದಾಸ ಸಾಮಗ, ಶ್ರೀ ತಕ್ಕಟ್ಟಿ ಆನಂದ ಮಾಸ್ತರ್, ಶ್ರೀ ಪೆರ್ಲ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕಾಂತ ರೈ, ಶ್ರೀ ಕುಂಬಳೆ ಸುಂದರ ರಾವ್ ಮುಂತಾದ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರ 'ಮಾತು'ಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡರೆ - ಅವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೂಡಾ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳೇ

ಆಗಬಲ್ಲ ಸತ್ವಶಾಲಿಯಾಗಿವೆ.

ಶಿವವನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ 'ಯಕ್ಷ'ರು ಹಾಡಿಕೂಡಿ ನಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಲಾ ವಿಶೇಷವಿದು - ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ 'ಯಕ್ಷಗಾನ' ಎಂದು ಈ ಕಲೆಯ ಹೆಸರು ಪಡೆಯಿತೆಂದು ವಿಮರ್ಶಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಕಾಲ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು ಎಂದು ಊಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶೇಣಿಯವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ "ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ-ಬೆಳೆಸಿ-ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಲಯಾಳಂ, ತುಳು ಮಾತೃಭಾಷೆ ಆಗಿದ್ದವರು". ಇತರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಶೇಣಿಯವರ ಅನ್ವೇಷಣಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಫಲವಾಗಿ ಹೊರಬಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದೆರಡು ತಲೆಮಾರುಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೇವಲ ಹಳ್ಳಿಯ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ರಿಂದ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಯಕ್ಷಗಾನವು ಇಂದು ವಿಧ್ಯಾಂಸರನ್ನಿಸಿಕೊಂಡವರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಮಣ್ಣಿನ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕಲೆ. ಅದನ್ನು ಉಳಿಸುವುದೂ ಬೆಳೆಸುವುದೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹೋನ್ನತ ಕೊಡುಗೆ ಎನ್ನಬಹುದಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಂಗಳೂರು ಶ್ರೀಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ, ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಯಕ್ಷಕಲಾ ಪರಂಪರೆಯ ಉತ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ 1990 ಸಪ್ಟೆಂಬರದಲ್ಲಿ 'ಯಕ್ಷೋತ್ಸವ-90' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಂತರ್‌ಕಾಲೇಜು ಯಕ್ಷಗಾನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ. ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜಿನವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿತ್ತೋ ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಈಡೇರುವುದರೊಂದಿಗೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾರಸಿಕರಿಗೂ ಆಸಕ್ತರಿಗೂ ಅದೊಂದು ರಸದೂಟವಾಗಿತ್ತು. ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಕ್ಷೋತ್ಸವ-91.

ಯಕ್ಷೋತ್ಸವ-91 :

ಸಪ್ಟೆಂಬರ 20, 21, 22 ರಂದು ಪ್ರತೀ ದಿನ ಅಪರಾಹ್ನ 2 ಗಂಟೆಯಿಂದ 10-30ರ ತನಕ ನಡೆದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಫಲತೆ ಸಾಧಿಸಿರುವುದು

ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ದಿನಾಂಕ 20 ರಂದು ಅಪರಾಹ್ನ 2-05ಕ್ಕೆ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಮಾರಂಭ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅನಂತರಾಮರಾವ್ ಮನೇಜರ್ ..... ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಭೀಷ್ಮ - ಹಿರಿಯ ಅರ್ಥಧಾರಿ - ಘನ ವಿಧ್ಯಾಂಸರಾದ ಹರಿದಾಸ್. ಶ್ರೀ ಶೇಣಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್‌ರಿಂದ ಉದ್ಘಾಟನೆ. ಪ್ರಖ್ಯಾತ ನ್ಯಾಯವಾದಿ - ಹಿರಿಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅರ್ಥಧಾರಿ- ಹಾಗೂ ಹಳೆ ಹೊಸ ತಲೆಮಾರುಗಳ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸ್ವರೂಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ ವಿಮರ್ಶಕರೂ ಆದ ಮುಳಿಯ ಮಹಾಬಲ ಭಟ್‌ರಿಂದ "ಯಕ್ಷವೈಭವ" ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆಯ ಬಿಡುಗಡೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಯಕ್ಷೋತ್ಸವವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕುರಿತಾಗಿ ಚಿಂತನ-ಮಂಥನ ನಡೆಸುವ ಜನ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುದುರಿಸುವ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಸೇರಿದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಇದ್ದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕುರಿತು ಕಾಳಜಿ ಇದ್ದವರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಭೆ-ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಸೇರುವ ಜನರು ಸಭಾಭವನದಿಂದ ಹೊರ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಅಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹಲವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ದೇ ಆದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದಾಗ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸುವ ವ್ಯವಧಾನವೂ ಇಲ್ಲ, ಪುರುಸೊತ್ತೂ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೇನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಔದಾಸೀನ್ಯ ಭಾವ ತಾಳುವವರೂ ಬಹು ಮಂದಿ. ಆದರೆ ಯಕ್ಷೋತ್ಸವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಹಾಗಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಚಿಂತನ ಶೀಲರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಲ್ಲಿಯೂ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕುರಿತಾದ ಜಿಜ್ಞಾಸು ಭಾವ ಇದ್ದು, ಮುಂದೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ಭಾವನೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಶೇಣಿಯವರ ವಿಚಾರಪೂರಿತ ಮಾತುಗಳು, ಅನಂತರಾಮರಾಯರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ನುಡಿಗಳು, ಮಹಾಬಲ ಭಟ್ಟರ ಅನುಭವದ ಎಳೆಗಳು - ಕೇಳುಗರ ಹೃದಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಂತಿದ್ದುವು. ತರುಣ ಕಲಾಸಕ್ತರು ನವೋಲ್ಲಾಸ ಭರಿತರಾಗಿ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಉತ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಯ ಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯನ್ನು ನೀಡುವಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಇತರರಿಗೆ ಅನುಸರಣೀಯವೂ ಹೌದು, ಅನುಕರಣೀಯವೂ ಹೌದು.

ಸ್ಪರ್ಧಾ ವಿವರ :

20-9-91 ರಂದು ವಿವೇಕಾನಂದ ಕಾಲೇಜು ಪ್ರುತ್ತೂರು ಇವರಿಂದ ಸುದರ್ಶನ ವಿಜಯ; ಶ್ರೀ ಕುಕ್ಕೆ

ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೇಶ್ವರ ಕಾಲೇಜು ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಇವರಿಂದ ತಾರಕಾಸುರ ವಧೆ; ಸೀತಾರಾಘವ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು ಪೆರ್ನಾಜಿ ಇವರಿಂದ ರಾವಣ ಗರ್ವಭಂಗ; ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಮಣಿ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾಲೇಜು ಬಂಟ್ವಾಳ ಇವರಿಂದ ನರಕಾಸುರ ವಧೆ.

21-9-91 ರಂದು - ನೆಹರೂ ಸ್ಮಾರಕ ಕಾಲೇಜು ಸುಳ್ಯ ಇವರಿಂದ ಗಂಧರ್ವಕನ್ಯೆ; ವಿಜಯಾ ಕಾಲೇಜು ಮುಲ್ಕಿ ಇವರಿಂದ ಇಂದ್ರಜಿತು ಕಾಳಗ; ಮುಲ್ಕಿ ಸುಂದರ ರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ ಕಾಲೇಜು ಶಿರ್ವ ಇವರಿಂದ ಸುಧನ್ವಾಜುನ; ಸರಕಾರೀ ಕಾಲೇಜು ಮಂಗಳೂರು ಇವರಿಂದ ಸುದರ್ಶನ ವಿಜಯ; ಬೆಸಂಟ್ ಸಂಧ್ಯಾ ಕಾಲೇಜು ಮಂಗಳೂರು ಇವರಿಂದ ನರಕಾಸುರ ವಧೆ.

22-9-91 ರಂದು ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಕಾಲೇಜು ಉಜಿರೆ ಇವರಿಂದ ಭಾನುಕೋಪ ವಿಜಯ; ಶ್ರೀ ಭುವನೇಂದ್ರ ಕಾಲೇಜು ಕಾರ್ಕಳ ಇವರಿಂದ ಲಂಕಾದಹನ; ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದದಾಸ ಕಾಲೇಜು ಸುರತ್ಕಲ್ ಇವರಿಂದ ಬಭ್ರುವಾಹನ.

ಯಕ್ಷೋತ್ಸವದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತಂಡಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆಯೊಂದಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸಿದುದು ಅಭಿನಂದನೀಯ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಆತಿಥೇಯ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ಸಿಬಂಧಿ ವರ್ಗದವರು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಬಯಲಾಟವಾಗಿ 'ಗದಾಯುದ್ಧ' ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಆಡಿದರು.

ಯಕ್ಷೋತ್ಸವ-90 ಮತ್ತು ಯಕ್ಷೋತ್ಸವ-91 ತುಲನೆ

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಟ್ಟದ ಕಾಲೇಜು ತಂಡಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಲಾದ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಪರ್ಧಾಕೂಟ 'ಯಕ್ಷೋತ್ಸವ-90'. ಅಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆದದ್ದು ವಿರಳ ಇಲ್ಲವೆಂದರೂ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಆ ಬಾರಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ತಂಡದ ತಯಾರಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದುದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಆಗಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಬಣ್ಣದ ವೇಷ, ಸ್ತ್ರೀವೇಷ, ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ತಯಾರಿ ನಡೆಸಲು ಆಗದೆ ಇದ್ದುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಯಕ್ಷಗಾನ ನೃತ್ಯ, ಅಭಿನಯ, ಹಾವ-ಭಾವಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕಾರು ದಿನಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಸಿದ್ಧರಾದರೆ ಅದು ತೀರಾ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಾತು. ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳ ನಿರಂತರ ಅಧ್ಯಯನ ಅಗತ್ಯ ಎನ್ನುವುದು

ಕಲಾವಿದರ ಬದುಕಿನ ಅಳವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದಾಗ ಗೋಚರಿ ಸುವ ಸತ! ಯಕ್ಷೋತ್ಸವ - 90ರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಕೆಲವು ತಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆ ಗಳಿದ್ದುವು. ಬಣ್ಣದ ವೇಷವನ್ನು ನಾಟಕೀಯವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದು, ಸ್ತ್ರೀವೇಷ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕತೆ ಇಲ್ಲದುದು, ಹಾಸ್ಯಪಾತ್ರಗಳು ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಮಾಡಿದ್ದು, ಗೆಜ್ಜೆ-ಸೋಕ್ಸ್-ಕಿರೀಟಗಳು ಜಾರಿದ್ದು ಮುಂತಾದುವು ಅಕ್ಷೇಪಾರ್ಹವೆನ್ನಿಸಿದರೂ, ಅಂದಿನ ಸಿದ್ಧತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗಿನೋಡಿದಾಗ "ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಹೆಚ್ಚು" ಎಂದು ಅಡಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು-ಕಡಿಮೆ ಆದದ್ದು ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಎನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ನಡವರಡಹದೆ ಕುಳಿತರಡಹುವರೇ ?

ಯಕ್ಷೋತ್ಸವ-90 ರಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷೋತ್ಸವ-91 ರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ತಂಡಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಯಕ್ಷೋತ್ಸವ-90 ರ ತೀರ್ಪುಗಾರರು, ವಿಮರ್ಶಕರು, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಅನಿಸಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಮರ್ಶೆ ಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ತಂಡದವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಸಾಧಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಅನೇಕ ನಾಟಕೀಯ ಶೈಲಿಯ ವೇಷಗಳಿದ್ದುವು. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಎಲ್ಲಾ ಬಣ್ಣದ ವೇಷಗಳೂ ಕೇಶವಾರಿ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದುವು. ತೆರೆಪೊರಪ್ಪಾಟು, ಸಭಾಕ್ಲಾಸುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನದೊಂದಿಗೆ ಮೇಳದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ನೆನಪಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂಶ. ಯಕ್ಷಕಲಾ ಪರಂಪರೆಯ ಉತ್ಥಾನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ಸ್ಪರ್ಧಾಕೂಟಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ನಡೆಯಬೇಕು. ಸಮಾರೋಪ :

ದಿನಾಂಕ 22-9-91 ರಂದು ಕ್ರೀಡೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲೆಗಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರಾದ ಡಾ| ಮೋಹನ ಅಳ್ವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭ ಜರಗಿತು. ಲೋಕ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಧನಂಜಯ ಕುಮಾರರು ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ವಿಚೇತರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು "ಯಕ್ಷಗಾನವು ನಾವೀ ನೈತಯ ಜತೆಗೆ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯುವಕರು ಮುಂದಾಗಿ ಒಂದಾಗಬೇಕು" ಎಂದು ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದಿಂದ ಡಾ| ಅಳ್ವರು "ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವವಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಕುರಿತು

ಸರಿಯಾದ ಚಿಂತನ ನಡೆಯದಿರುವುದು ದುರಂತ" ಎಂದರು. ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದ ಸಮಾರಂಭದ ಒಳಿತು-ಕೆಡುಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಪುಗಾರರು ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಉಪಸಂಹಾರ :

"ಚಲನಚಿತ್ರ, ಇಂದ್ರ ಜಾಲ, ಇನ್ನಿತರ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಫ್ಯಾಶಿನಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ಯುವಜವಾಂಗದ ಗಮನ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪದದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವ, ಪರಂಪರೆಯ ಕಲೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ಆಸಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ" ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಟ್ಟದ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಮಾತನ್ನು ಸುಳ್ಳಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಕ್ಷಕಲಾ ಪರಂಪರೆಯ ಆರಾಧಕರೂ ಹೌದು, ಜಾನಪದ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರೂ ಹೌದು" ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದುದು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಕಾಸರಗೋಡು ಸೀಮೆಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೂ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ.

'ಯಕ್ಷೋತ್ಸವ-91' ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಿತರಣೆ ಆಗುವಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖ ರಾಗಲಿರುವವರು ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು. ಯಕ್ಷಗಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ನ್ಯಾಯೋಚಿತ ಸ್ಥಾನಮಾನ ದೊರಕಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಪರಿಶ್ರಮ ದೊರಕಿದರೆ ಈ ಕಲೆಯು ಪುದ್ಧಿ ಸಬಹುದು, ಬೆಳಗಬಹುದು. ಹಾಗಾಗ ಬಹುದು ಎಂಬ ದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಜರಗಿದೆ. ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮುದಾಯವು ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಾರ್ಥ ವೆನಿಸಿದ ಯಕ್ಷೋತ್ಸವವನ್ನು ನಡೆಸಿದೆ. ಸರಳ ಸಜ್ಜನಿಕೆ ಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡವರಾದ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕ, ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವೃಂದದವರು, ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಧಾರಾಳ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಹಕರಿಸುವ ಔದಾರ್ಯ ಸುಪನ್ನರಾದ ಮಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರಿಕರು, ಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಯೇ ಸಿದ್ಧ ಎಂಬ ಸಾಹಸಪ್ರವೃತ್ತಿ ಯುಳ್ಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಾಯಕರು - ಹೀಗೆ ಹತ್ತಾರು ಮಂದಿ ಗಳ ಅವಿಶ್ರಾಂತ ದುಡಿಮೆಯ ಫಲ 'ಯಕ್ಷೋತ್ಸವ-91'. 'ಯಕ್ಷವೈಭವ' ಆಗಿಯೇ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಲೆಂದು ಹಾರೈಕೆ.

Inauguration of "Akshau Ustva" by
Shri Shreni Gopalkrishna Bhat

Scene from "Akshau Ustva"

1) ಮದುವೆ

ಮಗಳಿಗೋಸ್ಕರ
ದುಂಬಾಲುಬಿದ್ದು
ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದೇ - ಮದುವೆ

2) ತಂದೆ-ತಾಯಿ

ಅತ್ತಾಗ ಮುತ್ತು
ಕೊಡುವುದು - ಅಮ್ಮ
ಅತ್ತಾಗ ಬೆತ್ತ
ತೋರಿಸುವುದು - ಅಪ್ಪ

3) ಪ್ರೇಮ-ಕಾಮ

ಮಾತನಾಡುವುದು
ಕಾಫಿ ಹಿಡಿಯುವುದು - ಪ್ರೇಮ
ಕೈ ಹಿಡಿಯುವುದು
ಮುಂದುವರೆಯುವುದು - ಕಾಮ

4) ಭಾರತದ ಕೊಡುಗೆ

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಹುಮಾನ್ಯ
ಭಾರತದ ಅಸಮಾನ್ಯ
ಕೊಡುಗೆ - 'ಶೂನ್ಯ'

- ಅಪ್ಪು

ತೃತೀಯ ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. 'ಐ'
ಶ್ರೀ ಧ.ಮ.ಕಾ. ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಂಗಳೂರು

ನೆನಪುಗಳ ನಡುವೆ.....

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನ

ಜೀವನದಾ ಪಯಣದಲಿ ಸಾಗಿಬಂದಾ ಹಾದಿ
ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನೆನಪುಗಳಾ ಯಾದಿ

ಕೃಷಿ ಕೃಷಿವೂ ಉರಳುವಾ
ಬಾಳಬಂದಿಯ ಚಕ್ರದ ಹಿಂದಿತ್ತು ನೆನಪುಗಳಾ
ಕಂತೆ

ಅಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನೊಮ್ಮೆ
ಅಳೆದು ತೂಗಿದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸಿಹಿ-ಬೇರೆ
ಇನ್ನಿಲ್ಲವಂತೆ

ಅಂದಿನಾ ಆಟ ಪಾಠಗಳ ಕೂಟ ನೋಟಗಳಲ್ಲಿ
ಬೆರೆತಿತ್ತು ಜೀವ ಭಾವದ ನೋವು ನಲಿವುಗಳು
ಇಂತು ಸಾಗುವರೇ ಆ ಬಾಳ ಹಾದಿಯಲಿ
ಕಾಡದೆ ...? ಹಿಂದಿನ ಸಿಹಿ-ಕಹಿ ನೆನಪುಗಳು

ಅಂಚಿಗಾಲಿಕ್ಕಿದಾ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು ದಾಟುತ್ತವೆ
ತಿರುವುಗಳಾ ದಾಟಿ
ತಂಗುದಾಣದ ಕಡೆಗೆ

ಹೆಜ್ಜೆಗಳು ಭಾರವಾಗುವ ಮುನ್ನ ಓ ನೆನಪುಗಳೇ
ಓಡಿ ಬರುವಿರಾ ನೀವು ಕೊನೆಗನ್ನ ಬಳಿಗೆ

ಬದುಕಿನಲಿ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಪಡೆಯಲೋಸುಗ
ಬಂದಿಹವು ನಾವು ದೂರ-ದೂರದ ಊರಿಂದ
ಒಂದಾಗಿ ವಿದ್ಯೆಯನು ಅರ್ಜಿಸುವ
ಬಂದು ಬಹುದಿಟ್ಟು ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ।

ಕಪಟ-ವಂಚನೆಗಳಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪದ
ಇಲ್ಲಿದೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ, ಮಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ ನೆಲೆ
ಅದೋ ನೋಡು ಗರಿಗೆದರಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿದೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ
ಸತ್ಯಜಿಯ ನವ-ನವೀನ ಜೀವನ ।

ಉತ್ತುಂಗಕ್ಕೇರುವ ತವಕದಲಿ
ನಿತ್ಯವೂ ಎಡೆಬಿಡದ ಸತತ ಪರಿಶ್ರಮದಲಿ
ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಹಜಗುಣ
ಇದೋ ನೋಡು, ಇಲ್ಲಿದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಯಶಸ್ಸಿನ ಫಲಕ

ಬೇವು-ಬೆಲ್ಲಗಳ ಆಗು ಹೋಗುಗಳಲಿ
ರಾಷ್ಟ್ರ ಸೇವೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲಿ
ನಡೆಯುವುದು ಮುಂದೆ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನ
ಗುರಿ ತಲುಪುವ ತನಕ ।

ವೆಂಕಟಮಣಿ ದಂಟಕೋಡಿ
ಪ್ರಥಮ ಕಾನೂನು ಪದವಿ (3 ವ)

ಕೆ. ಚಿದಾನಂದ ಅಡಿಗ
ಎಲ್. ಎಲ್. ಬಿ. 'ಬಿ' 4ನೇ ವರ್ಷ

'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ' ತಂದಿತ್ತ ಭಾವೈಕ್ಯ ಶಿಬಿರ

ನವೆಂಬರ್ 21 ರಿಂದ 30 ರವರೆಗೆ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ರಾಯಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ವಿ.ವಿ. ತಂಡದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಭಾವಹಿಸುವ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ಒದಗಿತ್ತು. ಶಿಬಿರದ 'ಸಿಹಿ-ಕಹಿ' ನೆನಪುಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಹಂಚಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಸಂತಸವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ದಿ. 20 ರಂದು ಮ.ವಿ.ವಿ.ಯ ನಾವು ಒಟ್ಟು ಆರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಮಂಗಳೂರಿನ ರೈಲು ಪ್ರಯಾಣ ಆರಂಭಿಸಿದೆವು. ಪ್ರಯಾಣ ಕೇರಳ (ಕ್ಯಾಲಿಕಟ್), ತಮಿಳುನಾಡು (ಮದ್ರಾಸು). ಆಂಧ್ರ (ವಿಜಯವಾಡ) ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ (ನಾಗಪುರ) ಮೂಲಕ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆರನೇ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆವು. ಸತತ 52 ಗಂಟೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿ ರಾಯಪುರದ ರವಿಶಂಕರ ವಿ.ವಿ.ಗೆ 22 ರಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12-30 ಕ್ಕೆ ತಲೆದಿಟ್ಟೆವು.

ದೇಶದ 14 ರಾಜ್ಯಗಳ 24 ವಿ.ವಿ ಗಳಿಂದ ಬಂದ 237 ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ವಿ.ವಿ.ಯ ವಿಶಾಲ ಮೈದಾನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಪೆಂಡಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಡಿಯಂ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು. ಸುತ್ತ ವಸತಿಗೆ ಟೆಂಟ್ ಕಟ್ಟಲಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ರಂಗಿನ ಎನ್. ಎಸ್. ಎಸ್. ಬಾವುಟಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದವು.

ದಿನನಿತ್ಯ ಬೆಳಗಿನ ಪ್ರಾತಃವಿಧಿ ನಂತರ ವ್ಯಾಯಾಮ, ಯೋಗ, ಉಪಾಹಾರ ನಂತರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ, ನಂತರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸ್ನಾನ, ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು. ಚಹಾ ವಿರಾಮದ ನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾಷೆಯ ಸಮೂಹಗಾನಪಾಠ, ನಂತರ ಸಂಜೆ ಆಟ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆ. ರಾತ್ರಿ ಊಟದ ನಂತರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ್ದ ವಿ.ವಿ. ತಂಡದಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ. ಪ್ರತಿಭಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ಇದಿಷ್ಟು ದೈನಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಈ ಶಿಬಿರದ ಅನುಭವವೆಂದರೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕಲಿಕೆ. ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಭಾರತವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕ ಗಳಿಂದ ಓದಿ ತಿರುಗಾಡಿ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಈ ಶಿಬಿರ ಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾಯಾ ರಾಜ್ಯದ ಜೀವನದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಅನುಭವ ದೊರೆಯಿತು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಷೆ, ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳು ತಿಳಿಯಿತು.

ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದದ್ದೆ ಒಂದು ಯೋಜಕ ಅನುಭವ. ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಬದಲಾವಣೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗದೇ 'ಭಾವನಾತ್ಮಕ' ಬರೆಯುವಂತಾಯಿತು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆರಿಯದ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಜನರ ಜೊತೆ ಒಂದೆರಡು ದಿನಸ ಹಿಂದಿ ತೋಡ ಮಾಲೂ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ನಾವು, ಕೇವಲ 10 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ 'ಶಾಯಂ' ರಚಿಸಿ ಮಾತಾಡುವಷ್ಟು ಕಲಿತೆವು.

ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಮುಕ್ತ ಸಭೆಯಾದ ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ತಂಡದಲ್ಲೊಂದಾದ (ಮ.ವಿ.ವಿ.) ನಾವು ದ.ಕ.ದ 'ಭೂತರಾಧನಾ' ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟೆವು. ಅಲ್ಲದೇ ನಾನು ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಪೋಟೋ ಗಳ ಮೂಲಕ ದ.ಕ ಜೀವನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಿಚಯಿಸುವ ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಿದೆ.

ಶಿಬಿರದ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ರಾಯಪುರ ರವಿಶಂಕರ ವಿ.ವಿ. ವು ಶಿಬಿರದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಶಿಬಿರಗಳಂತೆ ಬೆಸ್ಟ್ ವಾಲಂಟಿಯರ್, ಶಿಸ್ತಿನ ಯೂನಿ ವರ್ಸಿಟಿಗಳೆಂಬ ಬಹುಮಾನ ನೀಡಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಮಗಿನ್ನೂ ಸಂತಸ ವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಬಹುಮಾನ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಕಹಿ ಸತ್ಯ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಶಿಬಿರಗಳು ದೇಶದ, ವಿವಿಧ ಭಾಷೆ, ಜಾತಿ ಧರ್ಮದ ಜನರನ್ನು 'ಭಾವನಾತ್ಮಕ' ವಾಗಿ ಬೆಸೆಯಲು, ಅದರಿಂದ ದೇಶವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಯುವಕರಿ ಗೊಂದು ದಾರಿದೀಪ ಎಂಬ ಅನುಭವ ನನ್ನದಾಯಿತು.

ಇಂದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾದ ಅಪಹರಣ, ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ, ಮುಂತಾದ ರಾಷ್ಟ್ರ ವಿರೋಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಗಳಿಗೆ ಮೂಲಕಾರಣವಾದ 'ಸ್ವಂತಿಕೆ' ಯನ್ನು ತೊರೆದು ಸಮಾಜವನ್ನು ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಲು ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶಕವಾಯಿತು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಕಾಲೇಜಿನ ರಾ. ಸೇ. ಯೋ.ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಶತನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ನನ್ನೀ ಅನುಭವ ಬರಹ ಮುಗಿಸುವೆ.

- ಕೇಶವ ನಂದೋಡಿ

ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. (ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಷ)

ಕೆಲವು ಸತ್ಯಗಳು

ಸಂಗ್ರಹ: ಉದಯ ಎ.

1. ತಪ್ಪನ್ನು ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾತ್ವಿಕತೆಯ ಧ್ಯೇಯತಕ.
2. ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.
3. ಓದಿನಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪೂರ್ಣ ಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
4. ಉಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಗಳಿಕೆ ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ವ್ಯರ್ಥ.
5. ಅಭಾವದಿಂದ ವಸ್ತುಗಳ ಮಹತ್ವ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.
6. ಅವೇಶವು ಅಪತ್ತುಗಳ ನೆಲೆವಿಡು.
7. ಗಂಡಸರ ನಾಲಗೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಶಕ್ತಿ ಹೆಂಗಸರ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿದೆ.
8. ಉಡುಪು ನಡತೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

9. ನಾಳಿನ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆಗಿಂತ ವಿಶ್ವಾಸವಿರಲಿ.
10. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಿವಿಕೊಡು. ಆದರೆ ಯಾರೆದೂರು ಬಾಯಿ ಬಿಡಬೇಡ.
11. ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಮರುಗ ಬೇಡ.
12. ಅಸೂಯೆ ಅಥವಾತನಕ್ಕೆ ಹಾದಿ.
13. ಎಲ್ಲರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸು. ಆದರೆ ಕೆಲವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಂಬು.
14. ಅತೀ ವಿಚಾರವು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹೇಡಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
15. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಾನವನ ನಿಜವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಬಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹನಿ ಗವನಗಳು

“ಅಂದು-ಇಂದು”	“ಆಶಯ”	“ವಿಪರ್ಯಾಸ”	“ಬಂಧುಗಳು”
ಅಂದು...	ದೇಶ ವಿದೇಶ ಸುತ್ತಾಟ	ಅಡಿಗರಿಗೆ	ಕೊನೆಗಾಲದಲಿ
ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳ	ಅರಮವೆ ಎ ಸಿಕಾರು	ಆಕೆಯ ನಡಿಗೆಯನ್ನು	ಬರದ
ಹಿಂದಿನ	ಭತ್ಯೆಗಳು !	ಕಂಡು	ಸತ್ತಾಗ ಇರದ
ದಿನಗಳು	ರಾಷ್ಟ್ರ ನಾಯಕ ನಾಗುವಾಶಯ	ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗೆಳೆಯ	ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರದಲಿ
ಕಾಲೇಜು ಜೀವನವದು	ಒಂದೇ ಸಮಸ್ಯೆ	ಕೊನೆಗೂ ಸುಸ್ತಾದದ್ದು	ಮಾತ್ರ ಬಂದು
ನಿಮಿಷ ನಿಮಿಷಗಳೂ	ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬರುವ	ಆಕೆ ಮಾಡಿದ	ತಂದು ತೇಗುವಾ
ತುಂಬಿತ್ತು ಉದ್ವೇಗ	ಭೀಕರ ಹತ್ಯೆಗಳು !!	ಅಡುಗೆಯ ರುಚಿ ಕಂಡು !	- ಮಂದಿ !
ಇಂದು			
ದಿನ, ನಿಮಿಷಗಳ			
ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲೂ			
ಕಾಡುತ್ತಿದೆ ಒಂದೇ ಸಮಸ್ಯೆ			
ನಿರುದ್ವೇಗ !			

ಕೆ.ಎನ್. ಪ್ರವೀಣ್ ಕುಮಾರ ಕಟ್ಟಿ,
(ಐದನೇ - ಎ)

ವಿಚಿತ್ರ ಸಾಮ್ಯತೆ

ಅಮೇರಿಕಾದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಇಬ್ಬರು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಜೀವನದ ಕೆಲ ಸಂಭವಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿಯದ್ದಾಗಿದೆ. ಅಬ್ರಹಾ ಲಿಂಕನ್ ಶುಕ್ರವಾರದಂದು ಕೊಲೆಯಾದರು. ಜಾನ್ ಕೆನಡಿಯವರೂ ಶುಕ್ರವಾರದಂದೇ ಕೊಲೆಯಾದರು. ಲಿಂಕನ್ ಕೊಲೆಯಾದಾಗ ಪತ್ನಿ ಜತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಕೆನಡಿಯ ಕೊಲೆಯಾದಾಗಲೂ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಜತೆಗಿದ್ದರು. ಲಿಂಕನ್ ಅನಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾದವನ ಹೆಸರು ಜಾನ್ ಸನ್ ಎಂದು. ಕೆನಡಿಯ ಅನಂತರದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯ ಹೆಸರು ಜಾನ್ ಸನ್ ಎಂದೇ. ಲಿಂಕನ್ 1860 ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾದರು. ಕೆನಡಿ

1960ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾದರು.

ಲಿಂಕನ್‌ರನ್ನು ಕೊಂದ ಕೊಲೆಗಾರ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು 1839 ರಲ್ಲಿ. ಕೆನಡಿಯವರನ್ನು ಕೊಂದ ಕೊಲೆಗಾರ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು 1939ರಲ್ಲಿ ಲಿಂಕನ್ ಕೊಲೆಯ ದಿನ ಅವರಿಗೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಗೆ ನೀಡಿದವನು ಅವರ ಅಪ್ಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಕೆನಡಿ ಎಂಬಾತ. ಕೆನಡಿಯವರು ಡಲ್ಲಾಸಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ತಡೆದವನು ಲಿಂಕನ್ ಎಂಬಾತ.

- ಸಂಗ್ರಹ - ಸರ್ವೇಶ್ವರ್ ಭಟ್
ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. (ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಷ)

ಇಂದಿನ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಹಿತ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚಾರ - ವಿಚಾರಗಳು - 'ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಿವಿಯಾರೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನ-ಜೀವನವನ್ನು ರೀತಿ ರಿವಾಜುಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಸಂಕುಚಿತವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳು ಬಾಳಿ ಉಳಿದು ಬಂದ ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದವುಗಳೇ? ಅಥವಾ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮುಂದೆ ಅವುಗಳು ಅರ್ಥಹೀನವೆ ?

ಮನುಷ್ಯ ಆಶಾ ಜೀವಿ. ಬದುಕಿಗಾಗಿ ನಿರಂತರ ಹೋರಾಡುವ ಜೀವಿಗಳ ಸೃದ್ಧಾತ್ಮಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಪರಿಮಿತ ಆಶೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಅಥವಾ ಜೀವನದ ಕನಸನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಗತಗೊಳಿಸಲು ಆತ ವಿಫಲನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಕಳ್ಳತನವ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿಬಂದ ಕಳ್ಳ ಮುಂದೆಯೂ ತನ್ನ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮಗನಿಗೆ ಸತ್ಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಭೋದಿಸಿದ ತಂದೆಯೇ ಸಮಾಜದ ಮುಂದೆ ಹುಸಿಯಾಡಿಯೇ ಜೀವಿಸುವುದುಂಟು. ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಈ ರೀತಿ ತನ್ನ ಘನತೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಪಶುತನದಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಜೀವನಕ್ಕೆ ನೀತಿ, ನಿಯಮ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಅಮೂಲ್ಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದೇ ಧರ್ಮದ ಉದ್ದೇಶ. ಮಾನಸಿಕವಾದ ಸುಖಶಾಂತಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಧ್ಯೇಯ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಸಾರಗಳ ತಾಪತ್ರಯಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ಮಾನವೀಯ ಗುಣಗಳ ಉತ್ತುಂಗ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ಏರಬಹುದು.

ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಅನುಕರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಆಧುನೀಕರಣಗಳ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಬದ್ಧತೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಬದಲಾಗುತ್ತಿ

ರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಪದ್ಧತಿಗಳು, ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳು ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಇವೆಲ್ಲದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಗುಂಪುಗಳ ಸಮುದಾಯಗಳ ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೂ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. 'ಪ್ರಾರ್ಥನೆ' - ಈ ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ. ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯೂ ಮೆದುಳಿಗೆ ಚುರುಕುತನವೂ ಬರುತ್ತದಂತೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ' ಎಂಬ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದ ಆ ಮಹಾತ್ಮ ಆ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹುಸಿಯಾಡಿಯಾನೇ

ಗತಕಾಲದ ಜೀವನದ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಕೂಡಿ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇಂದು ನೈತಿಕವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಕುಸಿದಿದ್ದೇವೆ. ಭಯ ಅಶಾಂತಿಯ ಬೇಗೆಯಿಂದ ಜನರು ನರಳುತ್ತಿರುವ ನಿಜವನ್ನು ನಾವು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಇದು ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಅಮೂಲ್ಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಘಟಿಸುತ್ತಿರಬಹುದೇ? ಹಿಂದೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ಕ್ರಮಾಗತ ಪಥದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಜೀವನದ ಉತ್ತುಂಗ ಶಿಖರಕ್ಕೆರಿದ್ದರೆ ಇಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು 'ಪೊಳ್ಳು ಅಶ್ವಾಸನೆಗಳು' ಎಂದು ದೂರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ನೈತಿಕಪರವಾದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೊರತೆ ನಮ್ಮ ಅಧಃಪತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಹಲವಿರಬಹುದು. ಕೆಲವು ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳಾಗಿ ಕಂಡರೆ ಎಲ್ಲವುಗಳೂ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಾಗಬೇಕಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡುವ ಗುಣವಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಗಾಂಧೀಜೀಯವರಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಮಹಾತ್ಮ ರಾಗಬೇಕಿತ್ತು ಅಲ್ಲವೇ ?

ಹನಿ ಕವನಗಳು

ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು

ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು
ಒಂದೇ ನಾಣ್ಯದ
ಎರಡು ಮುಖಗಳು
ಒಂದು ಮುಖಕ್ಕೆ
ಬೆಲೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ ನೋಡಲೇಬೇಕು !

ವರ್ಗಾವಣೆ

ಕೆಲ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ
ದೂರದೂರಿಗೆ ನನಗೆ ವರ್ಗವಾಯಿತು
ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು
ನೋಡುತ್ತೇನೆ - ನನ್ನ
ಪ್ರೇಯಸಿಯ ಮನದಿಂದಲೂ
ನನಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿತ್ತು !

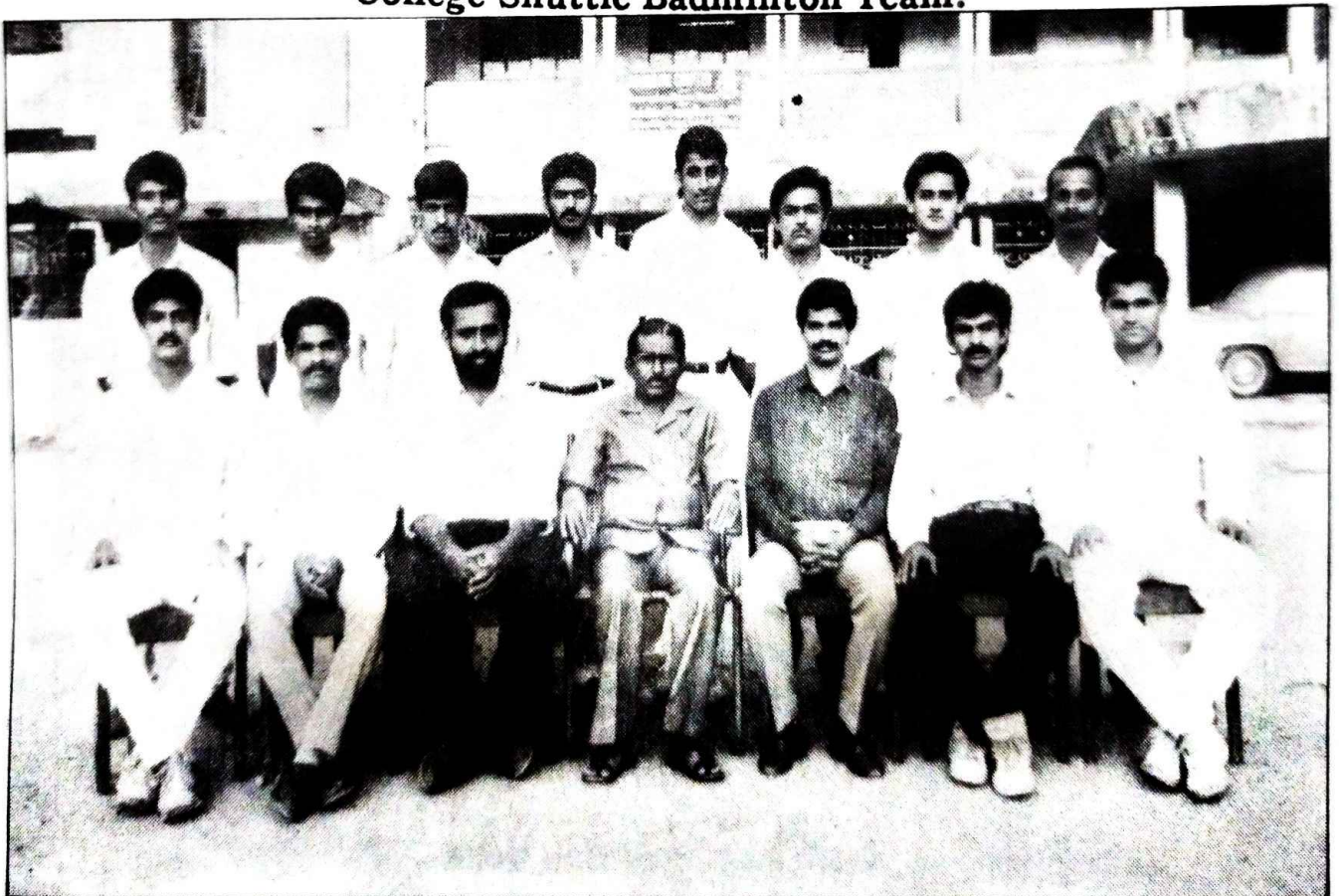
- ಸರ್ವೇಶ್ವರ್ ಭಟ್ ಕೆ. ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. (ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಷ)

**In Sports too the college won many Trophies-
The Teams with the Principal.**

College Shuttle Badminton Team.

College Cricket Team.

NSS unit work in Progress

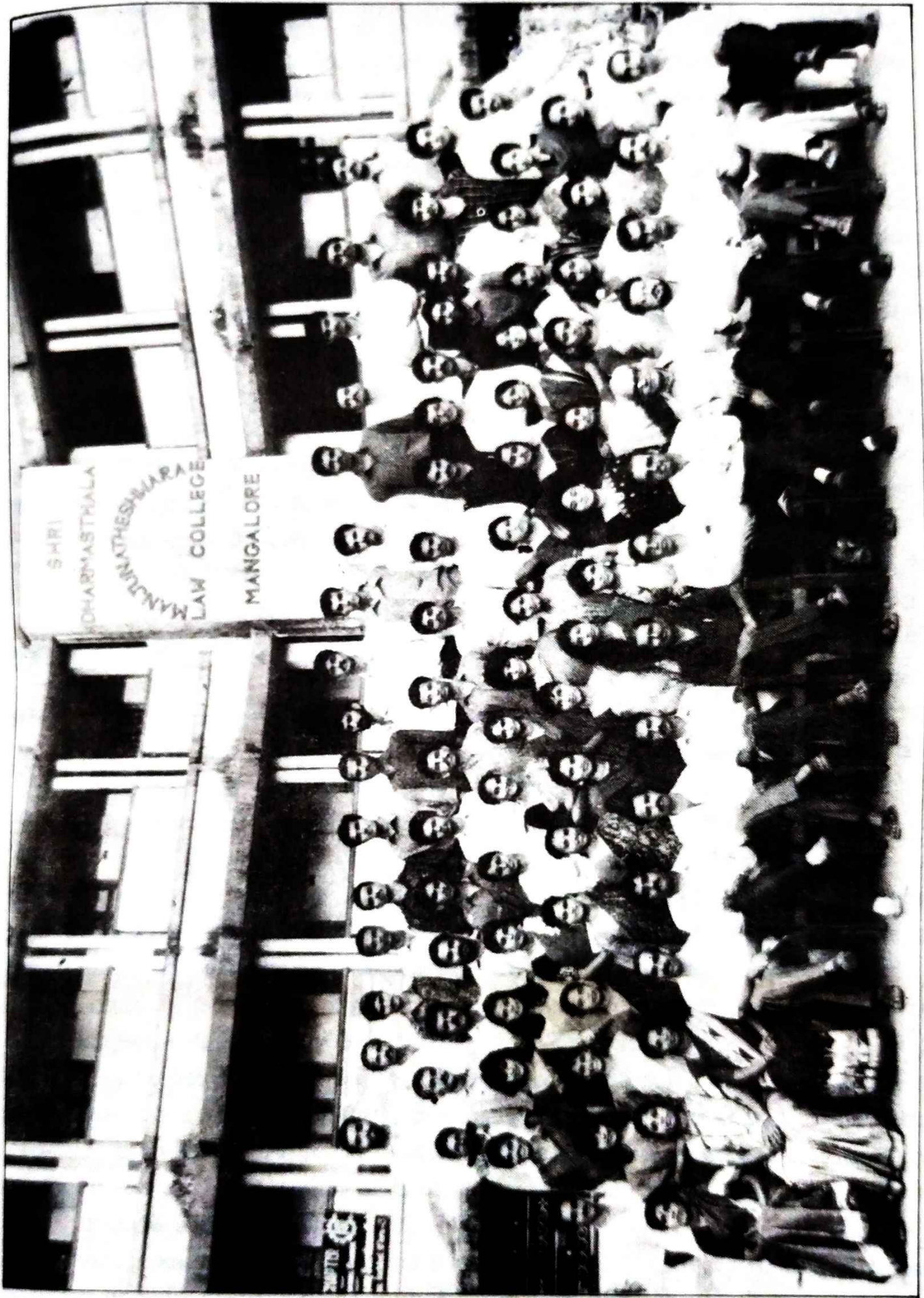

Students Repairing the Road.

**College Volley Ball Team
Which brought many trophies to our College.**

OUTGOING STUDENTS - Final Year 5 Year LL.B (A & B Section)

“ಮೆಸ್ಮೆರಿಜಂ ವಿದ್ಯೆ” ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಇದು ಅನ್ಯ ದೇಶದ ವಿದ್ಯೆಯಾಗಿರಬಹುದೆಂಬ ಊಹೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪೂರ್ವಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸತ್ಪುರುಷರು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಂದು ರೂಢಿಯ ವಿದ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮವರು “ಪ್ರಾಣವಿನಿಮಯ” ಅಥವಾ “ಮಾನಸಿಕಯೋಗ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಪ್ರಭಾವವೆಲ್ಲ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿ (ಮನಸ್ಸಿನ ಏಕಾಗ್ರತೆ) ಹಾಗೂ ಸ್ಥಿರ ದೃಷ್ಟಿ ಬಲವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮಿ ಭಾರತದ ಆರ್ಯರು ಯೋಗ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಷ್ಣಾತರಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗ್ರಂಥಾಧಾರಗಳೂ, ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ಈ ಯೋಗ ಬಲದಿಂದ ಅನೇಕಾನೇಕ ಮಹತ್ವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜಗಜ್ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಲ್ಯಾಣ ವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇತ್ತಲಾಗಿ ಯುರೋಪ್, ಜರ್ಮನಿ, ಅಮೇರಿಕಾ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಸಾರವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಈ ಭಾರತ ದೇಶವೇ ಮೂಲಾಧಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇವುಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಮೆಗ್ನಾಚಿಜಿಂ, ಹಿಪ್ನಾಟಿಸಂ, ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಯಾಲಜಿವೆಂಬ ನೂತನ ಹೆಸರುಗಳಾಗಿ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ

ಜನಸಂದಗೆ ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಏಕಾಂತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಅಥವಾ ಉತ್ತರ ಮುಖವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಇಷ್ಟದೇವರ ಧ್ಯಾನ-ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಧ್ಯಾನ ಮೂರ್ತಿಯ ಪಾದಕಮಲದಲ್ಲಿ ಏಕಚಿತ್ತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು. ನೋಡುವಾಗ ಕಣ್ಣಿನ ರೆಪ್ಪೆಯನ್ನು ಒಂದ ಕೊಂದು ಕೂಡಿಸಬಾರದು. ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಿಯ ಬಲದ ವೇಳೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಏಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ (ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚದೆ ನೋಡುವಾಗ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ) ನೀರು ಬರಲಿಕ್ಕಾರಂಭಿಸುವುದು. ಆದರೂ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಬಾರದು. ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಒರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ದಿನಾಲು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ-ಸಂಜೆ ೨-೨ ತಾಸಿನಂತೆ ೪೦ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಸಾಧಿಸಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ದೃಷ್ಟಿಯ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮ

ಆಗಲೇ ಗಿಡದಿಂದ ತಂದ ಒಂದು ಹೂವನ್ನು ಮುಂಭಾಗದೊಳು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನೊಳು

ಸ್ಥಿರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು. ನೀರು ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿದರೂ ಒರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ನೋಟವನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿಡಬೇಕು. ನೋಡುವಾಗ “ಈ ಹೂವು ಒಣಗಲೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು”. ಇದರಂತೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೨ ತಾಸು ಸಂಜೆಗೆ ೨ ತಾಸು ಅಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಯಾವ ದಿನ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಥಿರ ಹೊಂದುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಕೂಡಲೇ ಹೂವು ಒಣಗುತ್ತದೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ವಿದ್ಯೆ ಸಿದ್ಧಿಯಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದರಂತೆ ಒಣಹೂವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು “ಈ ಹೂ ಹೊಸದಾಗಲೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ” ನೋಡುವುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಯು ನಿಂತು ಅಥವಾ ಮನಸ್ಥಿರವಾಗಿ, ಒಂದು ದಿನ ಆ ಹೂ ಆಗಲೇ ಗಿಡದಿಂದ ತಂದ ಹೂವಿನಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದೇ ವಿದ್ಯಾಸಂಪೂರ್ಣ ಸಿದ್ಧಿಸಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಮೆಸ್ಮೆರಿಜಿಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನವು

ಇದನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಮಾಡಿಕೊಂಡವನು ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನ ಶರೀರ ಶಕ್ತಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನ ಮೇಲೆಯೇ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುದೊಳ್ಳೇದು. ಅಂದರೆ ಬೇಗನೇ ಪ್ರಯೋಗ ನಾಟುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ೮-೯ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಂತರ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದು.

ವಿಧಾನ

ತಾನು ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವರಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅವರನ್ನು ತನ್ನ ಸಮೀಪ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗಿ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನ ಅಂಗೈಯನ್ನು ತನ್ನ ಅಂಗೈಯೊಳು ಇಡಿಸಿ, ಅವನ ಹೆಬ್ಬರಳನ್ನು ತನ್ನ ತರ್ಜಿನಿ-ಹೆಬ್ಬರುಳುಗಳ ನಡುವೆ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಉಳಿದ ಮೂರು ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಅವನ ಕೈ ಹೊರಭಾಗವನ್ನು ಒತ್ತುವುದು. ತರುವಾಯ ಯಾರನ್ನು ನೋಡದಂತೆ ತನ್ನ ಮುಖ ಅಥವಾ ಕಣ್ಣನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ಕೂಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. (ಭಕ್ತಿ-ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ) ಅವನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ ತಾನು ಸ್ಥಿರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 8-10-12 ನಿಮಿಷಗಳ ವರೆಗೆ ನೋಡಬೇಕು. ಇದರಂತೆ 2-4 ಸಲ ನೋಡುವುದರಿಂದ ಅವನ

ಕಣ್ಣುಗಳು ಮುಚ್ಚಿ ನಿದ್ರೆ ಬರುವುದು. ಕೂಡಲೇ ಆತನ ಕೈ ಕಡೆಗೆ ತೆಗೆದು ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಮಡಚಿ ಕಣ್ಣಿನ ಎದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡಬೇಕು. ತಾನು ಆಗ ಕುರ್ಚಿಯಿಂದ ಬಿಟ್ಟೇಳಬೇಕು. ನಂತರ 2-4 ನಿಮಿಷ ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಅವನ ಮುಖದಿಂದ ಕಾಲಿನವರೆಗೆ 8-10 ನಿಮಿಷ ಪರ್ಯಂತ ಸಮಾಜನ ಮಾಡಬೇಕು. (ಕೈ ಎಳೆಯಬೇಕು). ಆಗ ಹೆಚ್ಚು ನಿದ್ರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಅವನ ರೆಪ್ಪೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸತ್ತವನ ಕಣ್ಣು ಗುಡ್ಡಿಯಂತೆ ತಿರುಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ತೋರಿದರೆ ಪ್ರಯೋಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಿದ್ಧಿಸಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅನಂತರ ಅನೇಕ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪೂರ್ವಜನ್ಯ, ಜೀವನ ದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ

ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮೆಸ್ಸಿರಿಜಿಂ ಪ್ರಯೋಗ ವಿಸರ್ಜನ

ಯೋಗ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದವನನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸುವಾಗ "ಈತನು ಬೇಗನೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಲಿ" ಎಂದು ವಿಸರ್ಜನ ಮಾಡಿ [ಮುಖದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಕೈ ಎಳೆದು] ಕ್ಷಣಾಯೋತ್ತು ತಡೆದು ಎಚ್ಚರವಾಗು ಎಂದು ಚಪ್ಪಾಳೆಯಿಟ್ಟರೆ ಕೂಡಲೇ ಎಚ್ಚರವಾಗುವುದು. ಒಂದು ಸಾರಿಗೂ ಎಚ್ಚರವಾಗದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಇರದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಚ್ಚರವಾದ ಮೇಲೆ ಸುವಾಸಿತ ಎಣ್ಣೆ ಅಥವಾ ಹೂವನ್ನು ವಾಸನೆಗಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಎರಡು ಸಾರಿಗೂ ಎಚ್ಚರವಾಗದಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವೇಳೆ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಿಟ್ಟು ನಂತರ ಎಬ್ಬಿಸಬೇಕು.

ನಗೆ ಹನಿ

ನಾನು 7ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಬಹಳ ಜೋರಿನ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಬಂದೊಡನೆ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಎಳುಬಿದ್ದರೆ ಕೇಳುವಷ್ಟು ಮಾನ. ಅವರು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಋಷಿಪರಂಧಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಲು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ನಿಂತುಕೊಂಡು "ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ" ಎಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟೆ. ಅವರು ತಕ್ಷಣ Good ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು 'ಗೊತ್ತು + ಇಲ್ಲ = ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಸಂಧಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನನಗಾದ ಸಂತೋಷ ಹೇಳಬೇಕೆ?

ಒಬ್ಬ ಯುವತಿ ಟಾಕೀಸಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಹಲೋ ನಿಮ್ಮ ಟಾಕೀಸಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಯಾವ ಚಿತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ? ಎಂದಳು.
 ಟಾಕೀಸಿನಿಂದ - ಐ ಲವ್ ಯೂ
 ಯುವತಿ - ಯೂ ಷಟ್ ಆಪ್
 ಟಾಕೀಸಿನಿಂದ - ಅದು ಮುಂದಿನ ಬದಲಾವಣೆ.

ಮಂಗಳಾ ಸ್ಟೇಡಿಯಂನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮ್ಯಾಚ್ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ನನ್ನ ಒಬ್ಬ ಗೆಳೆಯ ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಹೊಗಳಿ "ಅವನು ಅರ್ಧ ಫಲಾಂಗ್ ದೂರ ಓಡಿಹೋಗಿ ಬಾಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ" ಎಂದನು. ಆಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಅವನಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ಭಾವ ಅರ್ಧ ಮೈಲ್ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಬಾಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದನು. ಆಗ ಮಗದೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ಭಾವ ಬಾಲ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದವರು ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದನು.

ಭಾವ ಆ ಬಾಲ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದದ್ದು ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಆಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಅತ - ಸಾರ್ ನಾನು ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾವು ನುಂಗಿದೆನು. ಏನು ಮಾಡಲಿ?
 ಡಾಕ್ಟರ್ - ಇವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಮುಂಗುಸಿ ನುಂಗಿ ಸರಿಹೋಗಬಹುದು.

ಒಬ್ಬ ಹುಚ್ಚನು ಬಸ್ಸಿನ ಹಿಂದೆ ಓಡುತ್ತಿದ್ದನು.
 ಆಗ ಒಬ್ಬರು - ಯಾಕ್ರಿ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಓಡುತ್ತೀರಿ? ಇನ್ನೊಂದು ಬಸ್ಸು ಬರತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಾರದೆ?
 ಹುಚ್ಚ - ಎಂಥಾ ಹುಚ್ಚರಯ್ಯ ನೀವು, ನಾನು ಆ ಬಸ್ಸಿನ ಡ್ರೈವರ್.

ನಾನು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾಗ ಆಕಸ್ಮಾತ್ ನನ್ನ ಕಾಲು ಬದಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹೆಂಗಸಿನ ಕಾಲಿಗೆ ತಾಗಿತು. ಕಣ್ಣು ಕೆಂಪು ಮಾಡಿ ದುರದುರನೆ ನೋಡಿದಳು ಆ ಹೆಂಗಸು. 'ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು' ಎಂದು ಸೊಮ್ಮವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ.
 "ಏನು ನಿನ್ನ ತಲೆ ಕ್ಷಮಿಸೋದು? ಮೊದಲು ಕಾಲಿನಿಂದ ಒದೆದು ಆ ಮೇಲೆ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳೋದಾ?"
 ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು 'ತಪ್ಪಾಯ್ತುಮ್ಯಾ ಇನ್ನೇಲೆ ಮೊದಲು ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಿ ಆ ಮೇಲೆ .....

ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಪಾಠ ಎಂದಿನಂತೆ ರಸ ಭರಿತವಾಗಿ ಸಾಗಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ತದೇಕ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಆಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಐದನೇ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕಿಟಕಿಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತ ಶಂಕುವಿನ ನೇತ್ರಗಳೆರಡು ಲೆಕ್ಕರರನ್ನು ತದೇಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಮನಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ನಡೆದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಆತನ ಬಾಲ್ಯ ಮಿತ್ರನೊಬ್ಬ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ. ಆತ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಉಭಯ ಕುಶಲೋಪಚಾರಿ ಮಾತುಕತೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಆತ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡ. ಶಂಕುವಿನೊಡನೆ ಆತನ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ. ಶಂಕು ಇದುವರೆಗೆ ಏನೂ ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ, ನಾನು ಆ ವಿಷಯದಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯವಾದಿಗಾಗಿ ಆತ 'ಛೇ ನೀನು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬಂದು ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಶಂಕುವನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸಿದ. ಈ ಘಟನೆಯ ನಂತರ ಶಂಕುವಿನ ಮನಸ್ಸು ಸ್ಥಿಮಿತ ಕಳಕೊಂಡಿತು. ಗೆಳೆಯನ ಅಪಾರ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ತಾನೂ ಕೂಡ ಯಾಕೆ ಒಂದು ಕೈ ನೋಡಬಾರದು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತ ಕೂತ್ತಿದ್ದನು. ಅತ್ತ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಪಾಠ ಸುಗಮವಾಗಿ ಸಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಶಂಕುವಿನ ದೃಷ್ಟಿ ಅಜಾನಕವಾಗಿ ಕಿಟಕಿಯ ಹೊರಗೆ ಮಾರ್ಗದತ್ತ ಹೊರಳಿತು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸುಂದರಾಂಗಿಯೊಬ್ಬಳು ಮೇಲೆ ಶಂಕುವಿನತ್ತಲೇ ನೋಡುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಶಂಕುವಿಗೆ ಆಕೆ ತನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ನಕ್ಕಂತೆ ಅನಿಸಿತು. ಆ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಶಂಕು ತನ್ನ ವಾಚು ನೋಡಿಕೊಂಡನು. ಸಮಯ 9-25 ಆಗಿತ್ತು. ಶಂಕುವಿನ ನೆರೆಮನೆಯ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ಪ್ರೇಮ ಭಂಗಗೊಂಡು ಜಿಗುಪ್ಸೆಯಿಂದ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿದ್ದ. ಅಂದಿನಿಂದ ಶಂಕುವಿಗೆ ಹುಡುಗಿಯರೆಂದರೆ ಅದೇನೋ ಅಲರ್ಜಿ. ಅವ ಹುಡುಗಿಯರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ದೂರವಿರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಈ ಸಲ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಒಂದು ಕೈ ನೋಡಿಯೇ ಬಿಡುವುದೆಂದು ಧೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ.

ತರಗತಿ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಶಂಕರ (ಶಂಕು ಎಂದು ಮಿತ್ರರು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಇಟ್ಟ ಹೆಸರು) ತನ್ನ ಗೆಳೆಯರೊಡನೆ ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಚೆಲುವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ, ಅಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಮನದ ಇಂಗಿತವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದ. ಎಂದೂ ಅಷ್ಟಿ, ತಷ್ಟಿ ಕೂಡ ಹುಡುಗಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತವಾಡದ ಈತನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಇವರ ಬಳಗ

ದಲ್ಲಿ ಶಂಕುವನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಣಯದ ಅನುಭವವಾಗಿತ್ತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಶಂಕುವಿನ ನೋಡನೇ ನಾಳೆ ಆಕೆ ಬರುವಾಗ ಮೇಲೆ ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಒಂದು Smile ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ಆಕೇ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋರಿದರೆ ಮುಂದಿನ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದರು. ಮರುದಿನ ಶಂಕು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಗನೇ ಬಂದಿದ್ದ. ಘಂಟೆ 9-25 ಆಗುವುದನ್ನೇ ಬಕಪಕ್ಷಿಯಂತೆ ಕಾಯ ತೊಡಗಿದ. ಅತ್ತ 9.25 ಆಗುವುದು ಇತ್ತ ಆಕೆ ಬರುವುದು ಸರಿಯಾಯಿತು. ಆಕೆ ಮೇಲೆ ಕಿಟಕಿಯತ್ತ ನೋಡುತ್ತಲೇ ಈತ ಗೆಳೆಯರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಒಂದು ಲೈಟ್ ಸ್ಮೈಲ್ ಕೊಟ್ಟ. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಆಕೆ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಿರುನಗೆ ಬೀರಿದಳು. ಶಂಕುವಿನ ಹೃದಯ ಬಡಿತ ಇಮ್ಮಡಿ ಸತೊಡಗಿತು. ಕ್ಲಾಸು ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ತನ್ನ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದ. ಈತನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಆಕೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಕಾದು ಆಕೆ ಬೆಸಂಟ್ ಕಾಲೇಜಿನವಳೆಂದು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದರು. ಮತ್ತು ಈತನಿಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಜಾಣಾಕ್ಷಿ ಹಾಗೂ ಅನುಭವಸ್ತನಾಗಿದ್ದ ಚಂದ್ರು ಬೆಸಂಟಿನಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮೆಯ ಮೂಲಕ ಆಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನ ನೀಡಿದನು. 'ಮಿಲ್ ಮತ್ತು ಬೂನ್' ಸರಣಿಯ ಅಭಿಮಾನಿಯಾಗಿರುವ ವೇಣುವು ಅವುಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿ ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ತನ್ನ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದನು. ಅಂಜನೆಯ ಸ್ವಾಮಿಯ ಭಕ್ತನಾಗಿರುವ ರಮೇಶನು ಆತನಿಗೆ ದಿನಾ ಒಂದೆವತ್ತು ದಂಡ್-ಬೈರಡ್ ತೆಗೆಯಲು ಸೂಚಿಸಿದ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸುಧೃಢಕಾಯ ಬರುವುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ. ಸಿನೀಮ ಪ್ರಿಯನಾಗಿರುವ ನಾಗುವು ಈತನಿಗೆ ರೊಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಸಿನೀಮಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಹೀರೋಗಳ ಚಲನವಲನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಲಘು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಶಂಕುವು ಸಿಡಿ ಮಿಡಗೊಂಡು ಅದೆಲ್ಲ ತನಗೆ ಆಗದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ.

ಮರುದಿನ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಶಂಕುವಿನ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರು, ನಾಗು ಹಾಗೂ ಹಿಂದೆ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ವೇಣು, ರಮೇಶ ಅಸಿನರಾಗಿದ್ದರು. 9-24 ಆದರೂ ಆಕೆಯ ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲ. ಶಂಕು ಕುಳಿತಲ್ಲೇ ಚಟವಡಿಸತೊಡಗಿ ಕಿಟಕಿಯ ಹೊರಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸತೊಡಗಿದನು. ಆಗ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಸಲ್ವಾರ್‌ನ ತುಣುಕು ಕಂಡು ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಬಂದಳು ಎಂದು

ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ. ಆಕೆ ಕಿಟಕಿಯ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಮೇಲೆ ಶುಕುವಿನತ್ತ ನೋಡಿ ಸುಂದರವಾದ ಹೂ ನಗೆಯೊಂದನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದಳು. ಅದು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತಲುಪುತ್ತ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಕಿಟಕಿಯ ಒಳಗೆ ತೂರಿ ಶುಕುವನ್ನು ತಲುಪಿದಾಗ ಬಡಪಾಯಿ ಗಾಳಿಯಲ್ಲೇ ಹಾರಾಡತೊಡಗಿದನು. ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಂಡ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಕೂಡ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಗಳೆಲ್ಲವೂ ಶುಕುವಿನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿನಿಂದಲೇ ಹಾದು ಹೋಗ ತೊಡಗಿತು.

ಮರುದಿನ ಚಂದ್ರ ತಾನು ಮಾಡಿದ ವಾಗ್ದಾನದಂತೆ ತನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮೆಯ ಮೂಲಕ ಆಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿದದ್ದು ನೋಂದರೆ ಆಕೆ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ, ಹೆಸರು ಶಾಲಿನಿಯೆಂದು. ಆಕೆಗೊಂದು ಅವಳಿ ಸೋದರಿ ಮಾಲಿನಿ ಇರುವಳೆಂದೂ ಇಬ್ಬರೂ ನೋಡಲು ಒಂದೇ ತೆರನಾದರೂ ಶಾಲಿನಿಯ ಎಡಗನ್ನೆಯಲ್ಲೊಂದು ಮಚ್ಚೆ ಇದೆ ಎಂದೂ, ನೋಡಲು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಿದ್ದ ಇವರನ್ನು ಕೇವಲ ಮಚ್ಚೆಯ ಆಧಾರದಿಂದ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಮುಂದಿನ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸ ತೊಡಗಿದರು. ತುಂಬ ಚರ್ಚೆಯ ನಂತರ ಆಕೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶುಕು ಆಕೆಗೆ ಒಂದು ಲೆಟರ್ ಕೊಡುವುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಲೆಟರ್ ನಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆಯುವುದೆಂದು ಶುಕು ತಲೆ ಕೆರೆಯ ತೊಡಗಿದನು. ಈತನ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಂಡ ಚಂದ್ರ ಲೆಟರ್-ಗಿಟರ್ ಏನು ಬೇಡ. ಈಗ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆ ಸಂದೇಶವುಳ್ಳ ಕಾರ್ಡುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಖರ್ಚಾದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಡನ್ನೇ ಕೊಡುವ ಎಂದಾಗ, ಶುಕು ತನ್ನ ಕೆಸೆಯನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮುಟ್ಟಿನೋಡಿ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿದನು. ನಂತರ ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಡುಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿರುವ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಮ್ಮೆ ತಂದಿದ ಕಾರ್ಡುಗಳೊಂದನ್ನು ಅರಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಶುಕು ವಿನ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುತ್ತ ಮರುದಿನ ಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ಸಿಂಗರಿಸಿಕೊಂಡು Tip Top ಆಗಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು.

ಅಂದು ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಶುಕು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಂಕಾಗಿ ಇದ್ದ. ಊಟ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಟೀಪು ರೇರ್ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಭಜನೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಹಿಂದಿ ಪ್ರೇಮ ಗೀತೆಗಳ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ನ್ನು ಜೋರಾಗಿಟ್ಟು ಕುಳಿತಲ್ಲೇ ನಿದ್ರಿಸತೊಡಗಿದನು. ತುಸು ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ಈತನ ಅಜ್ಜಿ ಲಿಂಗಮ್ಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇವನನ್ನು ಕರೆದರು. ತನ್ನದೇ ಲೋಕ ದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಈತನಿಗೆ ಅಜ್ಜಿಯ ಕರೆ ಎಲ್ಲಿ ಕೇಳ ಬೇಕು? ಅಜ್ಜಿ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಮೈ ಹಿಡಿದಾಗಲೇ ಈತ ಈ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದುದು. ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಕಂಡು

ಒಮ್ಮೆಲೇ ಬೆದರಿ ಹೋದ. ಇವನ ಬೆದರಿದ ಮುಖವನ್ನು ಕಂಡ ಅಜ್ಜಿ "ಏನೋ ಹುಶಾರಿಲ್ಲವೋ? ಕಷಾಯ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲಿ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಈತ "ನನಗೆ ಏನು ಬೇಡ. ನಾನು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎದ್ದು ಸೀದಾ ತನ್ನ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋದ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾರನೆಯ ದಿವಸಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ಗಂಟೆ ಕಟ್ಟಳೆ ಕನ್ನಡಿಯ ಎದುರು ನಿಂತು ಯಾವ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ನೋಡತೊಡಗಿದ. ಸಂಜೆಯಾದರೂ ಇವನು ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಬರದ್ದನ್ನು ಕಂಡ ಈತನ ಅಂಟಿಗೆ ಯಾಕೋ ಅನುಮಾನ. ಪತ್ನಿದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಿಯೆಯಾ ಗಿರುವ ಆಕೆ ಕೆಲದಿನಗಳಿಂದ ಈತನ ಚಲನವಲನಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಈತನಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮೋಹಿನಿ ಕಾಟ ಸುರುವಾಗಿದೆಯೇ? ಎಂದು ಅನುಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಕಾದು ನೋಡುವ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರು.

ಅಂತೂ-ಇಂತೂ ಹೇಗೂ ಬೆಳಗಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರಿ ಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲು ಎದ್ದು ನಿತ್ಯ-ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಿ ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು ಹಿಂದಿನ ದಿನ ರೆಡಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಪ್ಯಾಂಟ್-ಶರ್ಟು ಹಾಕಿ ತಯಾರಾಗ ತೊಡಗಿದ. ಮುಖಕ್ಕೆ ಎರಡೆರಡು ಬಾರಿ ಪೌಡರನ್ನು ಬಳಿದು ನಂತರ ಎರ್ಮೆಜಿಸ್ಸಿಗೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ಸಣ್ಣ ಪೊಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪೌಡರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ. ಈತನ ವಿಪರೀತ ಸಿಂಗಾರವನ್ನು ಕಂಡ ಅಂಟಿಯ ಅನುಮಾನ ಜೋರಾಯಿತು. ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೇಳುವ ಅಂದರೆ ಶುಕು ಆಗಲೇ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿ ಆಗಿತ್ತು.

ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲ ಬಂದು ಆದ ಮೇಲೆ ಚಂದ್ರ ಶುಕುವಿನೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದೆಂದು ಅಲ್ಲದೇ ಅವಳು ಬರುವಾಗ ಸಿಗುವ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಡು ಕೊಡುವುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ನಿಗದಿತ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆಯ ಬಳಿ ಬಂದರು. ಚಂದ್ರ ತಾನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲುವುದೆಂದೂ ಶುಕು ಅವಳಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಹೋಗಿ ಕಾರ್ಡು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದನು. ದೂರದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಆಕೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಶುಕು ಮನದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟ ದೈವವನ್ನು ನೆನೆದು ಅವಳಿಗದುರಾಗಿ ನಡೆಯತೊಡಗಿದನು. ಚಂದ್ರ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತನು. ಶುಕು ಅವಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಚಂದ್ರವಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಏನೋ ತಪ್ಪಿತೇ ಎಂದುಣಿಸಿತು. ಈತ ಆಕೆಯನ್ನು ದೂರದಿಂದ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಬರುತ್ತಿರುವವಳು ಶಾಲಿನಿಯ ಅವಳಿ ಸೋದರಿ ಮಾಲಿನಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಕತೆ ಕೈಲಾಸ ಎಂದು ಶುಕುವನ್ನು ಕರೆಯಲು ಹೋದರೆ ಅವ ಆವಾಗಲೇ ಅವಳ ಬಹು ಸಮೀಪ ಬಂದಿದ್ದ. ಚಂದ್ರ ಅಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಮುಂದೆ ಏನು ನಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ನೋಡತೊಡಗಿದನು.

ಇತ್ತ ಶಂಕುವಿಗೆ ನರ್ವಸ್ ಬ್ರೇಕ್‌ಡೌನ್ ಆಗಿ ಮುಖ ಬೆವರಿನಿಂದ ತುಂಬಿತು. ವಿಪರೀತ ಪೌಡರು ಹಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಅದು ಕರಗಿ ಮುಖ ವಿಕಾರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಕೂದಲು ಕೂಡ ಸೆಟ್ಟಿಂಗ್ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕೆದರಿಹೋಗಿತ್ತು. ಆಕೆ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅವಳು ಶಾಲಿನಿಯ ಸೋದರಿ ಮಾಲಿನಿ ಎಂಬ ಪರಿವೆ ಇಲ್ಲದೆ ಶಂಕು "ಹಾ,ಹಾ, ಹಾಯ್, ಐ, ಐ, ಆ್ಯಮ್ ಶ, ಶಂಕರ್ .." ಎಂದು ತೊದಲಿ ಕಾರ್ಡನ್ನು ಮುಂದೆ ಚಾಚಿದನು. ಮೊದಲೇ ಕೋಪಿಷ್ಯೆ ಮತ್ತು ಕರಟೆ ಮಲ್ಲಿಯಾಗಿರುವ ಮಾಲಿನಿಗೆ ಈತನ ಅವತಾರ ಕಂಡು ರುದ್ರಕಾಳಿಯಾದಳು. 'You Rascal, Rogue' ಎನ್ನುತ್ತಾ ಬಲವಾಗಿ ಶಂಕುವಿನ ಕಪಾಲಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಬಾರಿಸಿದಳು. ಈ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ತಿರುವಿನಿಂದ ಏನು ಮಾಡು

ವುದೆಂದು ತೋಚದ ಶಂಕು ಗೆಳೆಯ ಚಂದ್ರುವಿಗಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಅವ ಆವಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪರಾರಿಯಾಗಿದ್ದ. ಇತ್ತ ಆಕೆ ಶಂಕುವಿನ ಸಹಸ್ರ ನಾರ್ಮಚನೆಗೆ ತೊಡಗಿದ್ದಳು. ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತರೇ ಸಂಚಿಕಾರ ಎಂದು ಶಂಕು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಲು ಕಿತ್ತು ಎದುರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಆಟೋವೊಂದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಹೋದ. ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದ ಒಂದು ವಾರದ ನಂತರ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬಂದ ಶಂಕು ಪೂರ್ಣ ಬದಲಾಗಿದ್ದ. ಗೆಳೆಯ ರೊಡನೇ ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಚಂದ್ರುವನ್ನು ಕಂಡರೆ ಭುಸುಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ. ಅಲ್ಲದೇ ತನ್ನ ಸಮಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಕ್ಲಾಸು ತಪ್ಪಿದರೆ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಯ ತೊಡಗಿದ. ನೀವು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕಂಡಿರಬಹುದು.

ತೆರಳುವ ಮುನ್ನ ...

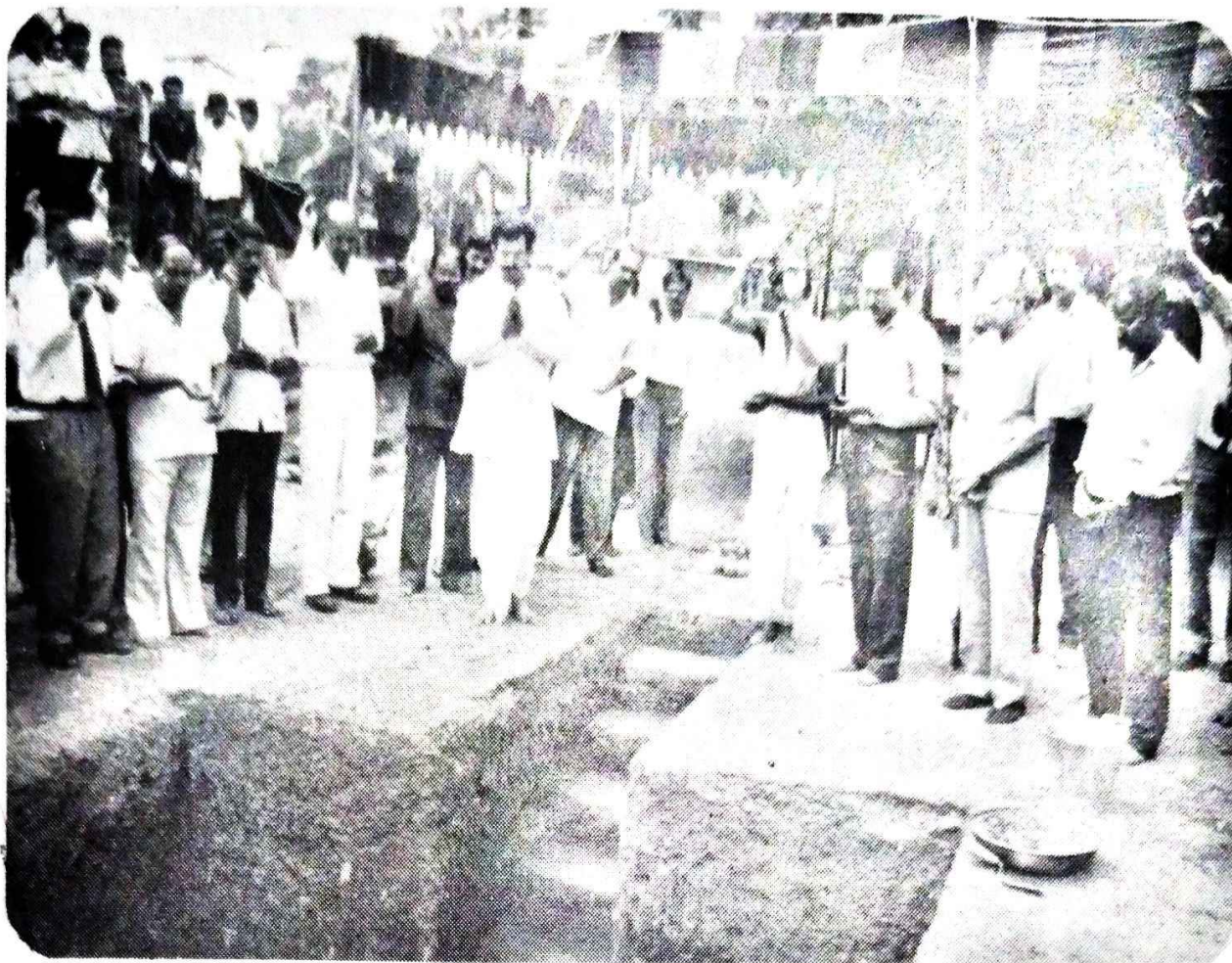
ಅಂದು ಕಾಲೇಜು ಆವರಣದೊಳಗಿನ ಪ್ರಥಮ ಹೆಜ್ಜೆ .....
 ಅಪರಿಚಿತ ನೋಟಗಳು ... ಮೌನದ
 ಆ ನಿಲುವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿನ ಸೆಳವುಗಳು
 ಒಳಗೆ ಕುದಿದು ಉಕ್ಕಿ ಹರಿವ
 ಮುಗುಳು ನಗೆ ಬುಗ್ಗೆ .. ತುಟಿಯಂಚಿನಲ್ಲಿ ರುತ್ತಿತ್ತು...
 ನಾಕು ಗೋಡೆಗಳ ಬಂಧ, ಬೆಳಗು ಮುಸ್ಸಂಜೆಗಳ ಮಧ್ಯ
 ಕೊರತೆಗಳು, ಬೂಟುಗಳ ಧ್ವನಿ, ಹ್ಯಾ ಬ್ಯಾ ಕೈಕುಲುಕಾಟದ
 ನಡುವೆಯೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸೆಳೆತವಿದ್ದದ್ದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಹಜತೆ
 ಅದುವೆ ಬಾಹಿ ತೂಗುವ ತೆಂಗಿನ ಮರ,
 ಮೂರಂತಸ್ತುಗಳ ನಿರ್ಜೀವ ಕಾಲೇಜು ಕಟ್ಟಡ !
 ಕೆಳಗಿನಂಗಡಿ ಭಟ್ಟರ ಚಾಕಲೇಟು ಶಾಪು
 ಕ್ಯಾಂಟಿನ್‌ನೊಳಗಿನ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಕಾಪಿ !
 ಒಳಗೆ ಬರೀ ಕೊರತೆಗಳು !!
 ಇಲ್ಲೂ ಹುರುಪನ್ನು ನೀಡಿತ್ತು 'ಒಡನಾಟ' ವೊಂದೇ
 ಅಂದೊಮ್ಮೆ ಅಪರಿಚಿತರು ಹೃದಯದಾಳದ ಬಂಧಿಗಳು
 ಇಂದು
 ಒಂದೇ ಗೂಡಿನ ಹಕ್ಕಿಗಳು ನಾವು
 ಹಾರಲೇ ಬೇಕು ನಮ್ಮದೇ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ
 ಬರಿ ನೆನಪುಗಳ
 ಬರಿ ನೆನಪುಗಳ
 ಬರಿ ನೆನಪುಗಳ ಮಾತ್ರ
 ಹೊತ್ತು !!

ಕೆ.ಎನ್. ಪ್ರವೀಣ್ ಕುಮಾರ ಕಟ್ಟ, ಐದನೇ ಎ

ನಗೆ ಹನಿ

ರಾಮ : ನೀನು ಹುಟ್ಟಿದ ನಕ್ಷತ್ರ ಯಾವುದು?
 ಭಾಮ : ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ.
 ಆಗ ನಕ್ಷತ್ರ ಇರಲಿಲ್ಲ.
 ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು : ನಿನ್ನ ಮದರ್ ಟಂಗ್ ಯಾವುದು?
 ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳೋ ಅಥವಾ ತೆಲುಗೋ?
 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ : ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ ಚರ್ಮದ್ದು.
 ಗಣಿತದ ಮೇಷ್ಟ್ರು : ಲೋ ಕಿಟ್ಟು 1 ರೂಪಾಯಿ ಸಕ್ಕರೆ, 75
 ಪೈಸೆ ರವೆ, 50 ಪೈಸೆ ತುಪ್ಪ, 25 ಪೈಸೆ
 ಏಲಕ್ಕಿ ಇಷ್ಟು ಸೇರಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತೆ?
 ಕಿಟ್ಟು : ರವೆ ಉಂಡೆ ಸಾರ್
 ಮಗು : ಒಗೆದ ಬಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಇಸ್ತ್ರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ
 ತಿಕ್ಕುತಿದ್ದೆಯಲ್ಲ ಯಾಕಮ್ಮ?
 ತಾಯಿ : ಬಟ್ಟೆ ಮೇಲಿನ ನೆರಿಗೆ ಸುಕ್ಕು ಹೋಗಿ
 ಬಿಡುತ್ತೆ ಅದಕ್ಕೆ.
 ಮಗು : ಆ ಮೇಲೆ ಇಸ್ತ್ರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ನನಗೆ
 ಕೊಡಮ್ಮ. ಅಜ್ಜಿಯ ಮುಖದ ಮೇಲೆ
 ತಿಕ್ಕು ಬೇಕು.
 ತರುಣಿ : ಈ ಚಿತ್ರದ ನಾಯಕ ನಾಯಕಿಯನ್ನು
 ಪ್ರೇಮಿಸುವಂತ ನೀನೇಕೆ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಸು
 ತಿಲ್ಲ?
 ತರುಣ : ಹಾಗೆ ಪ್ರೀತಿಸುವುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ
 ಲಕ್ಷ್ಮಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ.
 ಸಂಗ್ರಹ
 ಉದಯ A

Foundation Stone Laying to the Additional Building of the College

**Shri Harshendra Kumar, Secretary, SDME Society,
Dharmasthala, inaugurates College Xerox Machine.**

